

Z PRVNÍ RUKY

Zpravodaj společnosti Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.

JARO 2025

SmVaK

aqualia

Vážení čtenáři,

Jaro je tady a oslavy Světového dne vody s pro nás poněkud odtažitě znějícím mottem *Ochrana ledovců* za námi. A s ohledem na to, že sváteční den připadnul tentokrát na sobotu a počasí se vydařilo, vyrazili lidé po celé zemi navštívit vodárenské provozy, vodohospodářské stavby a další místa spojená s vodou. Naše společnost otevřela pro veřejnost dvě největší úpravní vody: v Podhradí u Vítkova a v Nové Vsi u Frýdlantu nad Ostravicí. Že je tato výjimečná příležitost navštívit místa, kde se vyrábí kvalitní pitná voda z Beskyd a Nízkého Jeseníku pro milion lidí, velkým lákadlem, potvrdil fakt, že kapacity byly vyčerpány několik dnů po oznámení této akce. Více se o Světovém dnu vody dozvíte na dalších stránkách tohoto magazínu.

Toto vydání je specifické v tom, že oproti těm předchozím přinášíme tři rozhovory. První s generálním ředitelem SmVaK Ostrava Anatolem Pšeničkou, který poskytl magazínu Patriot. Popisuje v něm, jakým způsobem se vodárenská společnost vyrovnala s loňskými povodněmi, jaká je situace z hlediska produkce pitné vody v regionu a kapacity zdrojů, jakým způsobem je nezbytné pečovat o vodárenskou infrastrukturu, jak jsou určovány ceny vody, ale také to, jak se mu jako člověku ze středních Čech žije v Moravskoslezském kraji.

V druhém rozhovoru popisuje technik Úpravní vody Podhradí Daniel Michalík svou cestu k dobročinnosti a charitě, jejímž prostřednictvím pomáhá jím vedený Spolek přátel kultury a sportu Opava těm, kteří to potřebují, protože k nim osud často nebyl příliš vstřícný.

V posledním interview, jímž uzavíráme toto vydání, popisuje Markéta Prokešová z personálního oddělení vodárenské společnosti aktivity, jejichž cílem je zajistit fyzickou a psychickou pohodu zaměstnanců, která se logicky propisuje do jejich osobních životů, ale také pracovního nasazení a odpovědného plnění úkolů.

Několik textů věnujeme také kvalitě vody a jejímu permanentnímu monitoringu a analýze ve vodárenských laboratořích. Ty v loňském roce provedly více než 32 tisíc rozborů, během nichž analyzovaly téměř 350 tisíc ukazatelů.

Podívali jsme se také v čase nazpět a připravili report popisující vývoj a významné změny, jimiž vodárenská společnost prošla během uplynulých deseti let. Statistika to je nadmíru zajímavá, data zasazujeme do socio-ekonomického kontextu a v něm je interpretujeme. Tyto výsledky budeme postupně publikovat. Tentokrát přicházíme s prvními z nich.

Krásné jaro a zajímavé čtení!

Marek Síbrt
mluvčí, manažer pro vnější vztahy

Obsah

Významný den Oslavy Světového dne vody 2025	3	Povodí Odry Nový generální ředitel	19
Rozhovor Anatol Pšenička v Patriot magazínu	6	Plaveme v tom spolu! Deset let podpory regionu	20
Investice Zdařilá oprava vodojemu v Brušperku	13	Rozhovor Vodař se srdcem pro dobročinnost	23
Statistika 10 let SmVaK v číslech	14	Udržitelnost Be Aqualia a Zdravá společnost	25
Laboratoře Kvalita vody na prvním místě	16		

Světový den vody: ochrana ledovců a povodně jako spojité nádoby

Letošní oslavy Světového dne, který od roku 1993 připadá na 22. března, mají motto *Ochrana ledovců*. Ačkoliv se toto zaměření může zdát pro naši zemi z hlediska geografie a přírodních poměrů poněkud odtazité, při hlubším zamyšlení je součástí širší problematiky klimatické změny, jejíž dopady prožíváme v každodenním životě všichni. V extrémní podobě tak tomu bylo naposledy během ničivých povodní v loňském září.

Širší kontext

„Význam ledovců jako nezastupitelného zdroje vody je nezpochybnitelný, stejně jako je nezpochybnitelné to, že po celém světě pozorujeme problémy týkající se ubývání ledovců, a tedy zásob vody v nich. To může mít v některých částech světa fatální následky pro každodenní život stovek milionů lidí. Ale problémy související s klimatickou změnou pocítujeme také my v našem regionu. Počasí se častěji projevuje v extrémních formách, čehož nejzřetlejší důkazem jsou povodně z loňského září. Aktuálně jsme v posledních měsících svědky opačné situace, kdy zásoby vody na našich horách jsou na začátku jara na minimu, protože v zimě nenapadl sníh. To ale neplatí jen pro nás, ale také pro turisticky oblíbené lokality ledovců jen pár stovek kilometrů za našimi hranicemi, kam lidé z České republiky jezdí běžně lyžovat,“ říká generální ředitel Severomoravských vodovodů a kanalizací Ostrava Anatol Pšenička.

Povodně 2024

Povodně v září 2024 přinesly pro SmVaK Ostrava přes řadu preventivních provozních opatření, jejichž cílem bylo snížit dopady extrémních srážek a následných povodní na služby pro odběratele, majetek společnosti, ale především zdraví a bezpečnost zaměstnanců, škody ve výši stamilionů korun. Jejich odstraňování musela společnost zajistit z vlastních zdrojů, protože na dotační prostředky nemá jako soukromá firma na rozdíl od veřejných subjektů nárok. Aktuálně jsou všechna zařízení v plném provozu, řada navazujících oprav bude ale nezbytná v následujícím období.

Z 80 provozovaných čistíren odpadních vod jich bylo nějakou formou zasaženo téměř 60, více než 20 jich bylo zaplaveno. Mezi nimi byly nejvíce poškozeny významné čistírny v Orlové, Bohumíně, a především Opavě. Všechny z nich byly během několika týdnů v plném provozu.

Společnost se musela vypořádat také s destrukcí jednoho z přivaděčů pitné vody z Beskyd do Karviné. Během několika dnů realizovala řadu provozních opatření a manipulací na vodovodní síti, vybudovala provizorní přivaděč, který byl již před koncem roku 2024 nahrazen trvalým řešením, tak, že situace neměla žádný dopad na spolehlivé dodávky kvalitní pitné vody pro Karvinou.

Nezastupitelnost Ostravského oblastního vodovodu

„Povodně jasně prokázaly nezastupitelnou roli Ostravského oblastního vodovodu jako páteřního systému pro výrobu a distribuci pitné vody v regionu. Ukázalo se, že stejně jako sucho, tak také přívalové deště a jejich následky mají bezprostřední dopad na lokální zdroje pitné vody, z nichž pochází pět procent naší produkce. V těchto odlehlejších lokalitách jsme řešili největší počet problémů, abychom zajistili zásobování odběratelů. Oproti tomu v případě centrálních zdrojů v podobě údolních nádrží (Kružberk, Šance a Morávka) a úpraven vody (Podhradí, Nová Ves a Vyšní Lhoty) si s touto situací umíme také díky flexibilitě systému, kdy je možné do značné míry nahrazovat nejen zdroje a úpravy, ale také směr transportu pitné vody mezi jednotlivými částmi regionu, poradit. Ostatně obyvatelé krajské metropole pili během povodňového období i několik týdnů poté vodu z Ostravského oblastního vodovodu v celém městě, protože společnost OVAK musela odstavit s ohledem na situaci z provozu zdroje na území města,“ dodává Pšenička.

Klimatická změna s sebou přináší při každodenní činnosti SmVaK Ostrava řadu další skutečností, ať již jde o citlivost lokálních zdrojů na období dešťů, nebo naopak sucha, změnu teploty surové vody využívané pro výrobu vody pitné, větší biologické oživení vody v nádržích s ohledem na vyšší teploty, což má dopady na úpravárenský proces, dopady kůrovcové kalamity na vodní režim v krajině v blízkosti vodních zdrojů a řadu dalších.

Největší úpravna pitné vody otevřena veřejnosti

U příležitosti oslav zpřístupnila vodárenská společnost největší úpravny pitné vody v regionu: v Podhradí u Vítkova a Nové Vsi u Frýdlantu nad Ostravicí veřejnosti. Šlo o unikátní příležitost prohlédnout si provozy, které jsou klíčové pro zásobování většiny kraje kvalitní pitnou vodou z podhůří Jeseníků a z Beskyd. A to, že šlo o skutečně lákavou nabídku, nejlépe dokládá fakt, že kapacita byla již několik dnů po oznámení této možnosti zaplněna do posledního místa.

V Úpravně vody Podhradí u Vítkova v Oderských vrších lidé navštívili místa, odkud přitekla před více než šedesáti lety v prosinci roku 1958 první voda zdrojově pocházející z údolní nádrže Kružberk do Ostravy – Krásného Pole. Úpravna vody Nová Ves je největším provozem svého druhu v Beskydech, surová voda sem přitéká z údolní nádrže Šance vybudované na řece Ostravici nad stejnojmennou obcí.

Světový den vody

Již od roku 1993 se slaví Světový den vody 22. března. Toto datum bylo ustaveno Organizací spojených národů na zasedání v Rio de Janeiru v Brazílii v roce 1992. Důvodem pro vyhlášení Světového dne vody byla především skutečnost, že více než dvě miliardy lidí na světě trpí nedostatkem pitné vody, nebo k ní nemají přístup vůbec.

Propagace věnující se problémům spojených s vodou je ze strany OSN a nevládních organizací zaměřena na čistotu a ochranu vod, případně šetření vodními zdroji a jejich ochranu.

Koordinační mechanismus OSN v oblasti vody a hygieny (UN-Water), který stanovuje tematické zaměření akce pro každý rok, v roce 2023 obrátil pozornost na urychlení změn v efektivním a udržitelném nakládání s vodou. S ohledem na nestabilní situaci a válečné konflikty v různých částech světa bylo v loňském roce určeno téma *Využití vody pro mír*.

V letošním roce bylo určeno motto *Ochrana/zachování ledovce*.

Ačkoliv pro nás, kteří si užíváme života ve zdánlivém vodním blahobytu, může jít o obtížně představitelnou hodnotu, na světě stále žije podle odhadů 2,2 miliardy lidí, kteří nemají přístup k nezávadné vodě.

Ledovce jako nenahraditelný zdroj pitné vody

Ochrana ledovců byla mottem letošních oslav Světového dne vody, k nimž se tradičně společně připojují nejvýznamnější vodohospodářské podniky v Moravskoslezském kraji: Povodí Odry, Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a Ostravské vodárny a kanalizace.

„Letošní motto je úzce spojeno s ochranou přírodního zdroje vody pro život na celé planetě. Z pohledu vodohospodářů, kdy se stále častěji vlivem měnícího se klimatu objevují extrémní výkyvy počasí, rezonují dvě důležitá témata, a to povodně a sucho. Tím nejnaléhavějším je pro nás v současné době odstraňování škod po povodni 2024 a posílení protipovodňové ochrany obyvatelstva. Tím druhým je větší důraz na zadržování vody v krajině a zpřírodnění dalších úseků toků. To vše je možné díky úzké spolupráci se samosprávami jednotlivých obcí a měst a současně s přírodovědci,“ říká generální ředitel státního podniku Povodí Odry Petr Birklen.

Protipovodňová ochrana

Aktuálně Povodí Odry dokončuje zabezpečovací práce u jednotlivých toků, jejichž koryta byla poničena záříjovou katastrofální povodní. Rozbíhají se také projekční práce na odstraňování povodňových škod, které byly vyčísleny na 6,1 miliardy korun s předpokladem zahájení některých staveb letos na podzim. „Čeká nás obrovské množství práce, které se budeme snažit maximálně urychlit. U protipovodňových opatření pokračujeme letos v budování Pudlovských hrází v Bohumíně, v rekonstrukci jezu Brantice nebo rekonstrukci vodního díla Baška. Realizace protipovodňových opatření na horním toku Opavy s nádrží Nové Heřminovy je ve fázi zpracování dokumentace pro stavební povolení a pokračujeme v majetkoprávním vypořádání pozemků nutných pro stavbu,“ doplnil Petr Birklen.

Ledovce a klima

„Letošní motto oslav Světového dne vody se může na první pohled zdát pro naši geografickou polohu poněkud odtahité. Nicméně, když se nad ním zamyslíme detailněji, uvědomíme si, že ledovce jako zásadní zdroj pro stabilní vodní režim v krajině jsou vzdáleny od našich hranic jen pár set kilometrů. A nejen na našich horách, ale také v blízkém zahraničí, kam často řada z nás vyjíždí během zimy lyžovat, je zřejmé, že po zářijových povodních, se počasí obrátilo do druhého extrému, kterým je sucho. To platí také pro řadu ledovců a ubývání jejich kapacit v blízkém zahraničí. V regionu, který zásobujeme pitnou vodou, je ve sněhových zásobách v Beskydech a Jeseníkách vody výrazně méně, než je dlouhodobý průměr. Jen díky propracovanosti vodohospodářské soustavy povodí Odry a navazujícímu systému Ostravského oblastního vodovodu jako páteřního systému pro výrobu a distribuci pitné vody v moravskoslezském regionu, dokážeme zajistit spolehlivé zásobování pitnou vodou pro obyvatelstvo i podnikatelský sektor. Na tento systém, jehož základy byly položeny před sedmdesáti lety, a naší investiční politikou je jeho fungování dále zefektivňováno a činěno flexibilnější, můžeme být právem hrdi,“ říká generální ředitel Severomoravských vodovodů a kanalizací Ostrava Anatol Pšenička.

Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava jako nejvýznamnější vodárenská společnost v Moravskoslezském kraji čelila v září 2024 a následujících měsících řadě výzev z hlediska preventivních a provozních opatření s cílem snížit dopady predikovaných srážek a následných povodní na zásobování obyvatel kvalitní pitnou vodou a odvádění a čištění vody odpadní. Přesto dosáhly škody nižších stamilionů korun. Jejich odstraňování musela společnost zajistit z vlastních zdrojů, protože na dotační prostředky z veřejných

programů nemá nárok. Již dva měsíce po povodních byly v provozu všechny čistírny odpadních vod, jichž SmVaK Ostrava provozují v regionu více než osmdesát. Včetně těch nejvýrazněji zasažených, jako byly čistírenské areály v Opavě, Bohumíně, Orlové nebo Dolním Benešově. Do konce roku 2024 se podařilo zajistit také trvalé řešení v podobě nového přivaděče pitné vody pro Karvinou z Beskyd, když ten původní byl povodňovou vlnou Olše zcela zdevastován a jen několik dnů poté byl nahrazen provizorním řešením. To vše s tím, že lidé v Karvině ani v tomto extrémním období nijak nepocítili problémy se spolehlivostí dodávek pitné vody nebo její kvalitou.

Ostatně během povodní a v následujících týdnech byla kvalitní pitnou vodou z Úpravný vody Podhradí SmVaK Ostrava, která zdrojově pochází z nádrže Kružberk, zásobována kompletně také Ostrava, protože lokální zdroje ve městě musely být v důsledku povodní odstaveny z provozu.

Znovuzprovoznění čistírny v Ostravě

„I když je odvěkou snahou člověka přírodu ovládat, stále nás dokáže překvapit a ukázat svou sílu tak, jako se to stalo o povodních v loňském září. Kolaps třetí největší čistírny odpadních vod v ČR v Ostravě-Přívoze s rozsahem škod až 500 milionů korun vyžadoval mimořádný přístup všech zúčastněných subjektů. Od Vlády ČR, přes statutární město Ostrava až po zaměstnance naší společnosti a dodavatelských firem. V rekordně krátkém čase se podařilo napravit zásadní povodňové škody a v současnosti funguje čistírna na 75 % s postupným rozjezdem tzv. biologického stupně čištění. Cílem je, aby do konce června tekla z provozu do Odry voda ve stejné kvalitě jako před povodní a vliv města Ostravy na čistotu vody byl minimální,“ vysvětluje statutární ředitel Ostravských vodáren a kanalizací Petr Konečný.

Špičky průmyslu na úpravně Nové Ves

Představitelé nejvýznamnějších podnikatelských subjektů Moravskoslezského, ale také Zlínského kraje se sešli 22. ledna na pravidelném setkání členů Svazu průmyslu a dopravy ČR. A tentokrát v areálu Úpravný vody Nová Ves u Frýdlantu nad Ostravicí.

Více než třicet zástupců podnikatelské, ale také akademické sféry si v první části vyslechlo prezentace, které pro ně představili

kolegové ze společnosti BeePartner a Ekonomické fakulty VŠB-TU Ostrava. První příspěvek se týkal další z evropských norem, kterou je nezbytné implementovat do národních legislativ, reporting ESG (environmental-social-corporate governance). Společnosti tak budou dle jednotlivých kategorií a statusu, které je rozdělí do jednotlivých kategorií, reportovat své cíle a dosažené výsledky v ob-

lasti ekologie, péče o zaměstnance a komunitu a způsobu řízení.

Zástupci VŠB-TU Ostrava pak představili unikátní metodu MAELQ, jejímž cílem je identifikovat slabá místa firemní kultury a navrhnout cesty k jejich zlepšení.

Následná diskuze se věnovala například cenám energií, které trápí především firmy z průmyslově náročných sektorů, jak na konkrétních příkladech dokládali zástupci Vítkovice Steel nebo BR Group. Řešila se také problematika vzdělávání a personalistiky, kdy konkrétní příklady problémů v dané oblasti uváděli zástupci Onsemi nebo skupiny Witkowitz. Rozpaky neskrývali zúčastnění také ze systému, jímž stát přistoupil k nastavení parametrů dotací pro subjekty zasažené povodněmi v loňském září, kdy se často místo skutečné míry poškození a devastace majetku přihlíží k formalitám a rozdílům v majetkové struktuře postižených místo k faktickým dopadům škod a snahy o jejich zahlazení.

Všichni zúčastnění ocenili skvělé zázemí, které pro jednání poskytli zaměstnanci Úpravný vody Nová Ves, a neskrývali nadšení z možnosti nahlédnout do úpravárenského provozu největšího zařízení svého druhu v Beskydech.

PATRIOT

Anatol Pšenička

Ostravský oblastní vodovod je unikát

AUTOR Jaroslav Baďura

FOTO Vladimír Pryček

Pochází z Příbrami, ale už deset let působí v Ostravě ve společnosti s polem působnosti v celém kraji. Ředitel Severomoravských vodovodů a kanalizací Ostrava Anatol Pšenička ale říká, že Příbramsko a moravskoslezský region mají leccos společného.

Už se za těch deset let cítíte Ostravákem?

Duchem asi ano, řečí ne. To asi poznáte, že nejsem rodilý Ostravák. Dostávám to ze všech stran. Když mluvím tady, tak každý pozná, že nejsem z Ostravy, a když se vrátím do Čech, tak tam zase říkají, že mluvím krátce. Je to někdy poměrně zajímavé.

Příbram je odsud poměrně vzdálená, ale má s Ostravou leccos společného – co se týká průmyslové historie, hornictví a jeho útlumu. Vidíte paralely mezi hornickým regionem Příbramska a Ostravsko-Karvinska, nebo to jsou dva naprosto odlišné světy?

Myslím, že jsou si v řadě aspektů podobné. Mají stejný historický základ – hornictví, které produkuje

činnosti, aktivity a navazující skutečnosti formující jednak obyvatele, města a jejich okolí, přírodu, urbanistiku a řadu sociálně-ekonomických aspektů. Je zajímavé, že máme společnou univerzitu – Vysoká škola báňská byla založena shodou okolností v Příbrami v polovině devatenáctého století. Byla to jediná báňská škola svého druhu v tehdejší Habsburské monarchii. V roce 1945 se přemístila sem do Ostravy.

Jak vnímáte rozvoj kraje v oboru vodárenství za deset let, kdy zde žijete?

Zcela zásadní je Ostravský oblastní vodovod, který byl postaven v padesátých letech minulého století. Je to unikátní systém zásobování vodou pro celý region a umožňuje zásobovat v krizových situacích, jako jsou

například povodně, nebo naopak období sucha, bez problémů všechny naše spotřebitele. Tento vodovod představuje obrovský vklad našich předků tomuto regionu. Máme takové kapacitní možnosti, že jsme schopni dodávat v podstatě pro dalších milion obyvatel do jiného kraje.

Takže můžeme být, pokud jde o vodu, spokojeni?

Co se týká vodního blahobytu v našem regionu, tak si myslím, že ho opravdu máme. Staráme se o něj tak, abychom jej zachovali i do budoucna. Existují externality mající vliv na naše podnikání a na služby, kterou dodáváme konečným spotřebitelům. Přírodní rozvoj naší společnosti nastává v okamžiku událostí, které byly zmíněny. Jsou to například sucho

a povodně. Sucho znamená, že se objevují lokality, kde máme problém se zásobováním pitnou vodou v dostatečném množství, protože jsou závislé na lokálních zdrojích vody. Jsou tam podzemní nebo povrchové místní zdroje, ty ale mají v obdobích sucha problémy. Jsou na něj výrazně citlivější než centrální zdroje v podobě nádrží v horách. Snažíme se tyto lokality připojit na Ostravský oblastní vodovod, který tyto problémy nemá. U něj jsou dostatečné jak zdroje, tak výrobní kapacity našich centrálních úpraven pitné vody. Rezervy máme v tomto ohledu dostatečné.

Říkal jste, že Ostravský oblastní vodovod je zásadní a kvalitní stavbou vzniknuvší v padesátých letech minulého století. Myslím, že staveb, které vznikly za socialismu, nebo dokonce za raného socialismu, a byly takhle úspěšné, tady není moc. V čem podle vás spočívá úspěch této kvalitní stavby? Kdo ji tehdy stavěl? Víte o ní něco z historie?

Nepamatuji si jména projektantů nebo firem, které tento systém projektovaly a následně budovaly. Nicméně je vidět, že tehdy inženýři nad stavbou přemýšleli ve všech kontextech a možných konsekvencích. Mysleli do budoucna, a také proto je systém přiváděčů postavený gravitačně, aby se prakticky nikde nemuselo čerpat. Stavěli celý systém tak promyšleně, že v Podhradí u Vítkova je naše největší úpravna vody, která byla budována v počátcích, a je tak dobře postavená, že tam nemáme žádné zásadní problémy ze stavebního hlediska. Samozřejmě technologie jsou dnes jinde, ty musíme přizpůsobovat na současnou úroveň, což platí pro všechna naše zařízení. Nicméně toto dílo je opravdu unikátní, přetrvá staletí a bude spolehlivě sloužit i nadále a dodávat pitnou vodu pro půl milionu obyvatel našeho i Olo-mouckého kraje.

Jsou tady pořád tak schopní inženýři, třeba ve vaší firmě?

Jsou. Opravdu. Musím říct, že při příchodu sem do regionu jsem měl určité obavy, jak mě region přijme, jak mě přijmou kolegové, jaký bude rozdíl v systému práce a v její organizaci oproti mým předchozím zkušenostem. Nicméně mé obavy se nenaplnily, všechno probíhalo na-prosto v pořádku. Přesvědčil jsem se o tom, že jsou tady lidé velice chytří, a především pracovití.

Před tím, než jste nastoupil do Severomoravských vodovodů a kanalizací Ostrava, jste pracoval u jiných vodárenských společností. Co to znamená? Máte vodu v genech, nebo dokonce v krvi? Proč vás obor tak baví?

Sám nevím. V oboru jsem od roku 2000, už je to spousta let. Práce mě oslovuje, protože dává obrovský smysl. To, co společnost ve vodárenství vykonává, je nezastupitelné a jedinečné. Spotřebitel má dnes luxus, voda mu teče čtyřicet hodin denně, sedm dní v týdnu, většinou ani nepozná, že je havárie na síti. To už je standardem. Za tím je ale obrovské množství práce, kterou my bohužel vnímáme optikou vodního blahobytu jako samozřejmost. A to, že můžeme služby na takové úrovni poskytovat, mě prostě těší. Máme také vliv na životní prostředí, my si vodu z přírody půjčujeme a vracíme ji do ní nazpátek po jejím vyčištění. A to v takové kvalitě, že životní prostředí negativně neovlivňuje a má lepší parametry než voda v řece, kam odtéká.

Zkuste mi několika větami říct, co to dneska je značka SmVaK, tedy Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava?

SmVaK je třetí největší vodárenská společnost v České republice. Zásobuje jeden milion obyvatel, což je samo o sobě úctyhodné číslo. Staráme se o to, abychom upravili vodu na nejvyšší kvalitu, co se týká pitné

vody, a zase vypustili tu vyčištěnou odpadní vodu v té nejvyšší kvalitě tak, abychom negativně neovlivňovali životní prostředí, ale naopak mu pomáhali.

Už jste o tom mluvil – máme vodní blahobyt. Asi každý čtenář tuší, že voda je mimořádně cenná komodita, která asi bude už jen dražší. Myslíte, že jsme si příliš rychle zvykli na tak kvalitní vodu neustále, na takový luxus? Bude to tak pořád?

Asi ne úplně všude. Globálně existují problémy na řadě míst světa, kde lidé ke zdravotně nezávadné vodě přístup nemají, nebo ho mají velmi problematicky a ztížený. Česká republika je samozřejmě v trochu jiném postavení, a obzvlášť to platí pro Moravskoslezský kraj díky tomu, co jsem už zmiňoval. Systém je postavený tak, že by pokryl další milion obyvatel, které by mohl zásobovat kvalitní pitnou vodou z Beskyd nebo podhůří Jeseníků. To znamená obrovskou jistotu i do budoucna. Pro představu: kdyby tři roky nezapršelo, tak pořád máme dostatek surové vody ve zdrojích, které nejsou naše, tedy v těch, které jsou ve správě Povodí Odry.

To zní pohodlně. Máme obrovskou zásobu, můžeme být v klidu. Předpokládám ale, že to tak jednoduché není. Co jsou vaši největší strachy? S čím nejvíce bojujete?

Myslím, že je dobré dodat, že to všechno někdy působí jednoduše, snadně, bez práce, voda prší, voda přiteče, je to něco, za co vůbec neplatíme. Někdy si za to zjednodušování můžeme sami. Odběratelé opravdu ani netuší, co se děje, když otočí kohoutkem a teče pitná voda, spláchnou a odtéče odpadní voda, netuší, co se s ní dále děje, a ptají se, za co mají platit. Platí za tu službu, která je opravdu velice náročná, odpovědná, s vysokými nároky na preciznost a kvalitu. Aby voda pořád tekla, tak se o to musíme řádně a citlivě starat.

Co konkrétně myslíte?

Kdybychom se přestali starat o vodovodní nebo kanalizační síť, tak voda prostě nedoteče, neodteče. Případně přiteče v neodpovídající kvalitě. Systém se musí udržovat i zlepšovat. Realizovali jsme investice, které nám umožňují rozvoj. Mluvil jsem o gravitačním systému zásobování vodou v našem regionu. Vodu jsme dostávali z jednotlivých částí jen do určitých míst a lokalit. Dnes díky instalovaným zařízením na síti jsme schopni pomoci lokalitám, u kterých to dříve nebylo možné. Kdyby nám náhodou vypadl jeden centrální zdroj v podobě údolní nádrže nebo úpravny vody, tak jsme schopni flexibilně dodávat pitnou vodu z jiných částí regionu, jiných míst a jiných zdrojů. Má to samozřejmě svá omezení a technické předpoklady, ale možnost náhrady řady zdrojů zde existuje. A když jsme u těch výzev, objevuje se problém, který je spojený s klimatickou změnou, a to, že v nádržích se voda během roku

kvůli průměrně vyšším teplotám víc ohřívá. To způsobuje vyšší biologické oživení surové vody, které dokážeme během úpravárenského procesu redukovat, dokážeme vodu upravit na potřebné parametry, ale vyžaduje to zařazení dalších technologických postupů.

Když se voda ve vodovodním systému oteplí o pár desetin stupně, je to pro její kvalitu problém?

U kvality se kromě řady dalších parametrů sleduje teplota vody, a ta musí mít určitou úroveň. Jen pro představu: bereme surovou vodu z nádrží, z hloubek, kde má voda okolo čtyř, pěti, šesti stupňů Celsia. Nádrže mají několik výškových horizontů, odkud můžete vodu odebírat dle situace z hlediska venkovní teploty, části roku, biologického oživení, zákalu vody po srážkách atd. Kvalita vody a teplota vody, která vám teče doma, je poměrně stabilní. Problémem jsou někdy domácí rozvody, které nejsou dobře odizolované, nebo tam voda

nějakou dobu stojí, a může docházet k tomu, že má ve výsledku vyšší teplotu, než s jakou přitekla z našeho systému. Někdy bývají mezi sebou také špatně oddělena potrubí teplé a studené vody.

Jsou ještě dnes místa v kraji, kde je nedostatek vody, kde lidé musí šetřit a vodu nemají neustále?

Stává se to v lokalitách, kde jsou místní podzemní nebo povrchové zdroje, kde není velká vydatnost, a kde se objevují delší období bez srážek a s vyššími teplotami. Tam nastává určitý problém. My provozujeme a máme lokality, kde jsou podzemní zdroje, a jsme to schopni poměrně rychle řešit, můžeme manipulovat na síti, můžeme dovážet vodu do vodojemu, což se v případě potřeby, jako byly například podzimní povodně, stává a spotřebitel nepozná vůbec nic. V krajním případě zajistíme zásobování pitnou vodou tak, že dovezeme do dané lokality cisternu. Ale to se stává zcela minimálně a výjimečně. Nepama-

tuji si, že bychom takovou událost řešili v období sucha. Řešili jsme to v období povodní, kdy jsme museli v malých lokalitách po krátkou dobu variovat a uzpůsobovat dodávku vody pro naše odběratele.

Jak vám jako vodárenské společnosti záleží na tom, jak se chovají spotřebitelé? Je vám to jedno, nebo byste chtěli, aby dělali něco jinak? Například šetřili, nebo nešetřili?

Dobrou otázkou je cena. V době socialismu se počítalo, že spotřeba vody na osobu bude dvě stě, tři sta, nebo dokonce čtyři sta litrů na den. My máme dnes spotřebu v průměru osmdesát sedm litrů na osobu a den. Říkám to proto, že kdybychom měli spotřebu tak, jak se v socialismu plánovalo, tak ani ty zdroje, které teď máme, by nám úplně nestačily na její pokrytí. Cena je mimo jiné nástroj, jak ovlivnit spotřebu u odběratelů přirozeně. Samozřejmě odběratelé chtějí šetřit, nechťejí platit zbytečné peníze. Vede to k samoregulaci a šetření životního prostředí u surové vody. Takže se ve výsledku bavíme o odpovědnosti ke své vlastní peněženke a okolnímu životnímu prostředí.

A u vody, která od spotřebitelů odtéká?

U odpadní vody je to trochu jiný příběh. Někdy máme problémy s tím, že naši zákazníci jsou ne úplně ukáznění a do záchodu či odpadu splachují ledasco. Nechci raději popisovat, co všechno za látky a předměty to může být. Zaměstnanci čistírny odpadních vod se někdy skutečně diví, co k nim kanalizační sítí přiteče.

Váš mluvčí Marek Sibrť každé Vánoce rozesílá zprávu, ať lidé nesplachují tuky ze smažení kaprů a řízků do toalety nebo dřezu.

Ano. Vypadá to nevinně, ale je to nebezpečné. Tuk je schopný se hromadit, dostává se z horkého do studeného, tvoří chuchvalce, v čis-

tírenském provozu dělá obrovské problémy, může dojít až k ucpání kanalizace, tedy znemožnění jejího průtoku, ničí nám také čerpadla a další zařízení. Je to nepříjemný problém. Každý si taky musí uvědomit, že když splachuje zbytky potravin, tak dobře živí potkany, kteří jsou pak aktivní a můžou se objevit prostřednictvím toalety například až v jeho domácnosti.

Takže se nebavíme o nějakém imaginárním ucpání potrubí někde daleko od mého domova, můžu si způsobit problém v kanalizačním potrubí přímo u sebe doma a jeho odstranění samozřejmě také stojí nemalé prostředky.

Nestrašte. To je věc, kterou asi nikdo nechce zažít.

Nestraším, to je realita. Lidé se podle toho musí chovat.

Zlepšuje se povědomí a chování spotřebitelů?

Zlepšuje se to. Nicméně vždy budou existovat lidé, kteří jsou nezodpovědní a nikdy je nezměníte. Ale většinově si myslím, že společnost se chová racionálně, uvědomuje si řadu věcí z hlediska odpovědnosti za životní prostředí nebo z hlediska zbytečných finančních nákladů a komplikací, které si mohou způsobit. Je to podobné jako s tříděním odpadu – na začátku to nebylo pochopeno, dnes je to běžná věc a nemáme s tím sebemenší problém.

V jakém stavu je dnes kanalizace v Moravskoslezském kraji, kterou provozujete?

Za lokality, kde provozujeme systém my, mohu říct, že odpovídá stáří a použitým technologiím a materiálům své doby. Čistírny čistí odpadní vody tak, že splňují všechny limity, jak nám ukládá platná legislativa. Funkci, kterou má kanalizace splňovat, tak naplňuje a problémy se řeší na běžné provozní úrovni. To nic nemění na tom, že systém potřebuje

nemalé prostředky, které do něj každoročně investujeme. A budeme tak činit i nadále, protože jiná cesta s ohledem na odpovědný přístup k budoucnosti a dalším generacím není možná. Havárie se objevují u vodovodů i kanalizací a my je musíme co nejrychleji a nejlépe odstraňovat. Podstatné v případech provozů kanalizací a čistíren je to, že čistíme v opravdu velmi dobré kvalitě a v limitech, které nám předepisuje legislativa. A to je alfa omega naší práce.

Mluvil jste o vodě, kterou někdo spláchne, ta projde čistícím procesem. Co se s touto opět čistou vodou stane?

Vypouštíme ji do recipientů, končí tedy v řekách a potocích.

Zmínil jste čistírny odpadních vod, které asi dostaly při nedávných povodních zabrat. Ostravská čistírna nebyla dlouho v provozu, ta ale SmVaK nepatří. Jak dopadly ty, o které se staráte vy?

My máme sedmdesát sedm čistíren odpadních vod. Dvacet tři z nich bylo nějakým způsobem postiženo povodněmi, z toho některé velmi významně. Nejvíce byla postižená Čistírna odpadních vod Opava, ta byla úplně pod vodou. Když voda opadla, okamžitě jsme zahájili práce na znovu zprovoznění provozu. Musím říct, že zaměstnanci vyvinuli obrovské úsilí a čistírna aktuálně plní svou funkci. Byť řada práce je ještě před námi především s ohledem na situaci na trhu, kdy některá zařízení není jednoduché koupit a zajistit, aby mohla být využita v provozu.

Stejně tak čistírny v Orlové a Bohumíně, které byly poškozeny také velmi těžce, jsme dokázali uvést do provozu během pár týdnů. Na to jsem hrdý.

Mnohá města a obce po povodních budou měnit procesy, u kterých povodeň ukázala, že nejsou úplně

správně nastaveny. Ukázaly povodně něco i vám? Proběhla změna?

Je pravdou, že predikace stavu povodní byla velmi přesná. Takže v okamžiku oznámení těchto informací jsme začali společnost, zaměstnance a majetek připravovat na to, že povodeň může přijít. Je naprosto jasné, že veškeré škody jsme nebyli schopni eliminovat, ale dokázali jsme je alespoň dle možností zmírnit. Když se nečekaně přivalí voda na čistírnu odpadních vod, tak s tím v daný moment neuděláte vůbec nic. Nicméně jsme po povodních situaci vyhodnotili, v lednu budeme v managementu dále vyhodnocovat podněty, které z hodnocení vyšly. A určitě budeme připravovat opatření, abychom stav takto nenadálého charakteru jako povodně byli schopni řešit promptně a ještě efektivněji. Tím neříkám, že jsme něco nevyřešili úplně optimálně, ale vždycky něco najdete, třeba něco chybí, například elektrocentrála, která by mohla být na místě celý rok. Je to pro nás dobrá škola, umíme se z povodní učit. Udě-

láme taková opatření, abychom byli ještě lepší.

Pokud vůbec, kde jsou ještě problémy způsobené povodní, co se týče kvality vody?

Takové problémy nemáme. I v průběhu povodní byly jen okrajové.

Jaké jsou plány SmVaK na příští rok? Víte, co by se z větších věcí mohlo realizovat, co třeba opravy kanalizací?

Co se týče investic, tak máme stavby za zhruba šest set padesát milionů korun, k tomu opravy obnovujícího charakteru, dohromady je to za více než miliardu korun, která půjde do infrastruktury v příštím roce. Jedna z největších staveb, kterou budeme realizovat, je například dokončení rekonstrukce strojně-technologického vybavení úpravní vody ve Vyšních Lhotách na Frýdecko-Místecku.

Přítéká s útlumem těžkého průmyslu v kraji do čistíren čistší voda,

nebo jste nepoznali, že mnohé těžké provozy skončily?

Je pravdou, že když ukončí produkci provozy, které mají výrobu zatěžkanou odpadním znečištěním nad limity, tak to poznáme. Připomněl bych to, že při povodních se řada firem v Ostravě dostala do problémů, protože ústřední čistírna v Ostravě nefungovala. Podniky ale potřebují produkovat odpadní vody, potřebují s nimi nakládat tak, jak jim ukládá jejich povolení, a my jsme pro některé našli řešení, jak můžou provozní vodu likvidovat u nás. Zní to zvláště, nicméně jsme našli cestu a někdy jsme pomohli zachránit provoz, který by se dal velmi těžko obnovit.

Už jsme trochu cenu vody nakousli, ale jak se vlastně počítá, co při tom hraje roli? Jak se cena vody bude podle vašich prognóz vyvíjet v budoucnu?

O ceně vody se hodně hovoří, ale málo se o ní ví. Vadí mi, že se z toho často stává spíše politické než věcné téma. Mnozí politici si to berou jako

téma, jak bojují za občany, že sníží cenu vodného nebo stočného. Nemyslím si, že je to ta správná politika. Aby byl majetek řádně provozován, aby se do něj investovalo, tak to má své nákladové vstupy. Ty si nikdo nevymýšlí, jsou oprávněné, prověřuje je pravidelně ministerstvo financí prostřednictvím svých institucí a určuje, jaké náklady mohou být počítány do vodného a stočného, které nikoliv. Do ceny se promítá i to, v jakém regionu službu provozujete. Je rozdíl, jestli provozujete například Ostravu jako regionální metropoli s koncentrovanou zástavbou nebo Moravskoslezský kraj. Koncentrování obyvatel na jednom místě na kilometr sítě je v obou místech úplně jiný – Ostrava s vysokou hustotou obyvatel versus malé odlehlé obce s rozptýlenou zástavbou a dlouhými přívaděči. I to se v nákladech projevuje. Dále hrají roli podzemní nebo povrchové zdroje. Pro odběr podzemní vody dostanete povolení a za kubík platíte dvě koruny. Za odběr povrchové vody platíte podle toho, jak je určena pro příslušné povodí. A je ve všech případech naší země několikrát vyšší než u podzemní vody. To dělá rozdíl v ceně už na samotném vstupu. Podzemní voda, kterou bychom měli s ohledem na životní prostředí více chránit, je paradoxně levnější než ta z nádrže.

Jak je to možné?

Bavíme se o tom, že voda v podzemí by měla sloužit jako jistota v okamžiku sucha, a jinak bychom měli používat povrchové zdroje. Nicméně ekonomika v tom taky hraje roli. Když se můžu jako představitel vodárenské společnosti rozhodnout pro levnější zdroj, tak jej budu využívat. A to říkám jako představitel společnosti, která vyrábí pitnou vodu z 95 % z dražší povrchové vody, přičemž v naší zemi je ten podíl spíše padesát na padesát. I to se odráží na ceně pro spotřebitele. Někdy se mi zdá, že se ze zvýšení ceny dělá obrovský strážák, mega problém a skandál.

A není to problém, když se cena vody zvyšuje?

Pro porovnání: existuje institut, který se jmenuje sociálně únosná cena. To je nástroj, který mluví o tom, jakou sociálně únosnou cenu vody může platit rodina. Počítá se ze dvou procent hrubého příjmu domácnosti. Pro náš region vychází sociálně únosná cena sto sedmdesát čtyři korun za kubík, tedy tisíc litrů vody, za vodné a stočné. Na příští rok máme sto třicet osm korun plus mínus DPH. My jsme výrazně pod sociálně únosnou cenou a navíc se od ní vzdalujeme. Nejsme drazí.

Jste propagátory toho, aby lidé pili kohoutkovou vodu. Daří se vám přesvědčovat spotřebitele, aby neutráceli peníze za drahé balené vody, navíc v PET lahvích?

Myslím, že obecně důvěra v pitnou vodu z kohoutku vzrůstá a trend je jasný. Lidé se spíše přiklání k pití vody z kohoutku. Přispívá k tomu také to, že dnes je spousta firem, které dodávají „sodovkovače“, příchutě, sirupy různých světových značek, které si smícháte doma. I zátěž přenášení a likvidace plastových obalů není úplně jednoduchá. To vše nám nahrává a spotřeba pitné vody u našich odběratelů pro pitné účely vzrůstá.

V jakém stavu obecně jsou dnes vodovodní potrubí v našem kraji?

Naše sítě jsou z materiálů, které jsou naprosto v pořádku a musí splňovat přísná kritéria. To, co má spotřebitel u sebe doma, už neovlivňujeme. Předáváme vodu k patě domu nebo k vodoměru. To, co je za vodoměrem, už patří danému vlastníkov. Mnohdy se stává, že si někdo stěžuje na kvalitu vody. Ale při odběrech se ukáže, že problém není u nás na síti, ale u spotřebitele díky tomu, že má zastaralou síť u sebe v domácnosti.

Obecně můžu říct, že voda v našem regionu má vynikající kvalitu. Je to dáno kvalitou zdrojů v horách, mo-

derním úpravárenským procesem v našich provozech a používanými materiály ve vodovodní síti.

Lidé z různých částí kraje se někdy hádají, kde mají tu nejlepší vodu – jestli z Kružberku, nebo z Šancí. Která voda je u vás nejlepší? Kterou byste si vy osobně dal nejradši?

Samozřejmě naši, to je jasné. Směju se proto, co to bude dělat s kolegy v Ostravských vodárnách a kanalizacích. Z velké části – asi dvou třetin – dodáváme pitnou vodu i do Ostravy. Nejsem schopný říct, ve které části Ostravy to je, protože se často míchá. A to je právě voda zdrojově z Kružberku upravená v našem provozu v Podhradí. Takové debaty, o kterých mluvíte, znám. Je to pravda, že v lokalitách, kde je voda povrchová, tak chuťový vjem je lepší. V podstatě celá Poruba nebo Ostrava – Jih jsou zásobovány společností OVAK (*Ostravské vodárny a kanalizace, pozn. red.*), nicméně pijí naši vodu. Paradoxem bylo, že v období povodní a řadu týdnů po nich, kdy Ostrava měla odstavené své lokální zdroje, a především úpravnu vody Nová Ves pod Hulváckým kopcem, jsme dodávali kompletně do krajské metropole naši vodu. Je opravdu rozdíl, jestli pijete povrchovou vodu, nebo vodu z podzemních zdrojů. Čerstvost vody je tam znát.

Co určuje to, že voda dobře chutná, kromě čerstvosti?

Hraje tam roli složení. Podzemní voda je obohacená o minerály. Pro zdraví to může být v pořádku, nicméně z chuťového pohledu může mít tato voda jiné vlastnosti, které nám chuťově úplně nevyhovují. Pokud se něco takového děje, tak stačí trochu citrónu a je to v pořádku.

Bydlíte ve Slezské Ostravě. Jakou tam pijete vodu?

Já piju tu ostravskou.

Historický vodojem v Brušperku s novou tváří

Akumulace pitné vody pocházející z roku 1933 prošla citlivou opravou vnějšího vzhledu a stala se z ní opět krásná dominanta části města Brušperk na Frýdecko-Místecku s názvem Borošín.

Vodárenský areál v jihovýchodní části města tvoří dvoukomorový zemní vodojem s celkovým objemem 160 metrů krychlových pitné vody. Ta sem směřuje přes vodovodní síť města z vodojemu Brušperk – Petřiny a zajišťuje spolu s automatickou tlakovou stanicí v lokalitě zásobování místních částí Borošín a Ptáčník. Brušperk je zásobován pitnou vodou zdrojově pocházející z údolní nádrže Šance vybudované na řece Ostravici. Ta prochází úpravou v největším provozu svého druhu v Beskydech v Nové Vsi u Frýdlantu nad Ostravicí a je sem dopravována přivaděčem Nová Ves – Palkovice – Krmelín.

„Důvodem opravy daného vodojemu byl nevyhovující technický stav jeho vnější části. S ohledem na situaci byla realizována celoplošná obnova da-

ného objektu. Byla celkově revitalizována fasáda včetně soklové části, stejně jako schodiště, zábradlí, vstupní dveře nebo okna. Opraveny byly také klempířské prvky, okapový systém a odvodňovací chodník. Stavba byla provedena dle návrhu vizuálního stylu pro historický vodojem kanceláře KOHL architekti, s níž dlouhodobě pracujeme na jednotném vizuálním stylu pro vodárenské areály procházející sanací či modernizací,“ popisuje vedoucí provozu vodovodních sítí SmVaK Ostrava pro Frýdecko-Místeko Lukáš Tejzr. Náklady dosáhly necelého jednoho milionu korun.

Kromě vodárenského areálu je druhým významným prvkem lokality ležícím nedaleko přes místní komunikaci kaple svatého Antonína z první poloviny devatenáctého století vybudovaná v klasicistním stylu jako drobná sakrální památka lidového charakteru. Její původní podoba se zachovala do současnosti a je památkově chráněna. Od areálu vodojemu se při dobrém počasí otevírá výhled na podbeskydskou krajinu a panorama Beskyd.

Živá knihovna povolání ukázala práci vodařů

Velký svět techniky v Dolní oblasti Vítkovic obsadily 20. ledna stovky žáků osmých a devátých tříd základních škol nejen z Ostravy, aby si děti prohlédly prezentace atraktivních profesí ze strany firem a mohly si vyzkoušet svou manuální zručnost, technické dovednosti a znalosti základních fyzikálních, matematických nebo chemických zákonů.

Odborníci dětem představili profese, které jsou žádané na trhu práce, a zástupci středních škol se je pokoušeli motivovat k tomu, aby zvolili pro své další vzdělávání některý z jimi nabízených oborů, který jim umožní se v dané profesi po úspěšném ukončení studia uplatnit.

Skupiny po zhruba dvaceti žáků přecházely mezi jednotlivými stanovišti tak, aby byl dostatek času a prostoru pro prezentaci daného oboru a vyzkoušení si praktické části dané specializace. Na daném stanovišti byla vždy pouze jedna třída, přičemž tento formát umožňoval efektivní využití času a prostoru při představování oboru.

V jeden čas na jednom místě se prezentovaly žákům a studentům atraktivní profese, jako jsou například hasič, chemik, stavař, instalatér, elektrikář, optik nebo obráběč kovů. A nesměly chybět ani vodárenské specializace! Společnost SmVaK Ostrava jako tradičního partnera akce zastupovali Daniel Michalík a Johana Stavařová z Útvaru Ostravského oblastního vodovodu. Ti sdíleli prostor se zástupci Střední průmyslové školy chemické Akademie Heyrovského. Předvedli žákům atraktivní a odborně na vysoké úrovni připravenou prezentaci práce ve vodárenství.

Žáci 8. a 9. tříd ZŠ se mohli detailněji seznámit s tím, co obnáší jednotlivé profese, a jaké střední školy na ně nejlépe připravují. Blíže tak poznali například SŠ Stavební a dřevozpracující, SOS Tříneckých železáren, SPŠCH Akademie Heyrovského, SPŠ Stavební z Havířova, Střední průmyslovou školu z Vítkovic, SOŠ PO a VOŠ PO Frýdek-Místek a mnoho dalších.

Z podnikatelského sektoru patřily mezi partnery akce kromě Severomoravských vodovodů a kanalizací Ostrava například také BR Group, Hyundai Motor Manufacturing Czech, Vítkovice Steel, Třínecké železářny, ČEZ, Weppler Group a řada dalších.

SmVaK 2015–2024

Vodárenství pod drobnohledem čísel

Svět se nám mění před očima a často tempem, které se zdá obtížně zachytitelné. Dynamický vývoj posledních let se nevyhnul ani konzervativnímu oboru, za nějž je obvykle považováno vodárenství. A protože statistika není žádná nuda, navíc má cenné údaje, které nám pomáhají pochopit v souvislostech řadu skutečností odehrávajících se okolo nás, rozhodli jsme se detailně podívat na to, jak se v jednotlivých oblastech činnosti změnily během uplynulých deseti let Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava.

A že je těchto dat a zajímavých závěrů z nich vyplývajících s ohledem na široké spektrum aktivit nejvýznamnější vodárenské společnosti v Moravskoslezském kraji mnoho, budeme v následujících vydáních našeho magazínu postupně přinášet nejvýznamnější skutečnosti tak, aby na sebe logicky navazovaly dle svého faktického zaměření. A budeme se pokoušet tato data interpretovat k lepšímu pochopení širších souvislostí a důvodů, které za nimi stojí.

Výroba pitné vody

Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava jako nejvýznamnější vodárenská společnost v moravskoslezském regionu zásobují pitnou vodou především okresy Karviná, Frýdek-Místek, Nový Jičín a Opava, stejně jako okrajové části Ostravy. Zhruba dvě třetiny pitné vody, kterou na území Ostravy distribuují Ostravské vodárny a kanalizace, pochází z úpraven SmVaK Ostrava. Společnost dodává pitnou vodu také pro významnou část Olomouckého kraje. Na Přerovsko směřuje pitná voda zdrojově pocházející z údolní nádrže Kružberk po úpravě v provozu SmVaK Ostrava v Podhradí u Vítkova. Celkem tak pitnou vodu z produkce SmVaK Ostrava pije více než jeden milion lidí. Lidé v České republice jsou ve spotřebě pitné vody šetřiví

a v kombinaci technologického pokroku v podobě úspornějších a efektivnějších spotřebičů a zařízení, spolu s odpovědností za životní prostředí a ekonomickými faktory v uplynulých desetiletích spotřeba pitné vody na osobu a den kontinuálně klesala. S tím souvisí také pokles výroby pitné vody v SmVaK Ostrava, který se v letech 2015-2024 snížil o 12 %, jak ukazuje graf níže. Zajímavé je, že pokles zastavil příchod koronavirové pandemie v roce 2020. Od tohoto roku se objem produkce stabilizoval a v posledních dvou letech dokonce mírně vzrostl, což bylo dominantně dáno zvýšením dodávek do Ostravy. V souvislosti s povodněmi v září roku 2024 byly odstaveny zdroje na území města a lidí v krajské metropoli pili výhradně vodu z produkce SmVaK Ostrava.

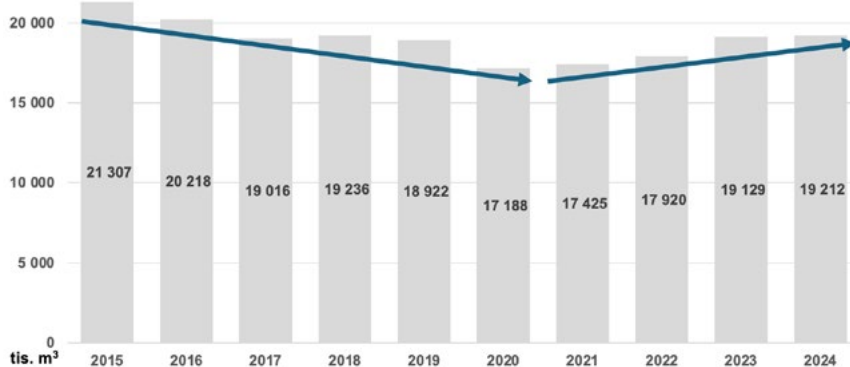
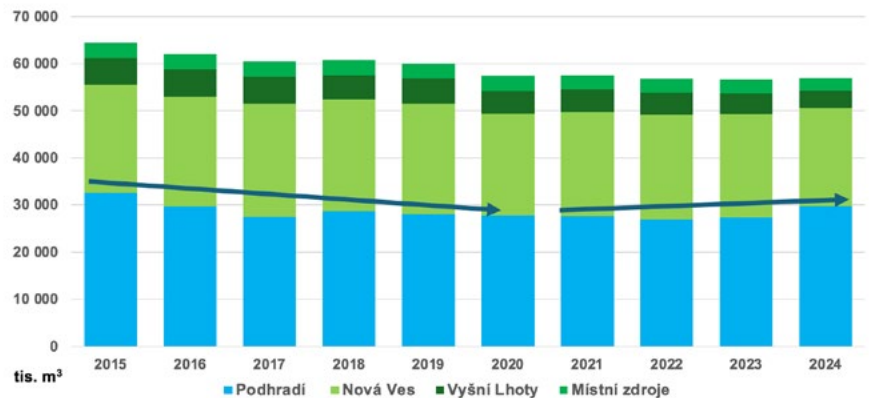

Ostravský oblastní vodovod

Zhruba 95 % pitné vody SmVaK Ostrava dlouhodobě vyrábí z povrchových zdrojů ve třech centrálních úpravárnách: v Podhradí u Vítkova (voda zdrojově pochází z kaskády nádrží Slezská Harta a Kružberk), Nové Vsi u Frýdlantu nad Ostravicí (voda zdrojově pochází z nádrže Šance) a Vyšních Lhotách na Frýdecko-Místecku (voda zdrojově pochází z nádrže Morávka). Z grafu je zřejmé, že více než polovina pitné vody pochází z největšího úpravárenského komplexu společnosti v Podhradí u Vítkova. V případě této úpravy navíc došlo v uplynulých čtyřech letech k nárůstu produkce o více než dva miliony metrů krychlových, čímž se s téměř 30 miliony metrů krychlových dostala na nejvyšší hodnotu od roku 2015.

Objem výroby z lokálních zdrojů dlouhodobě klesá s tím, jak se některé lokality tam, kde to je technicky možné a ekonomicky smysluplné, připojují na centrální systém

Ostravského oblastního vodovodu. Zatímco v roce 2015 bylo z lokálních zdrojů vyrobeno 3,2 milionu metrů krychlových pitné vody v roce 2024 šlo o 2,7 milionu.

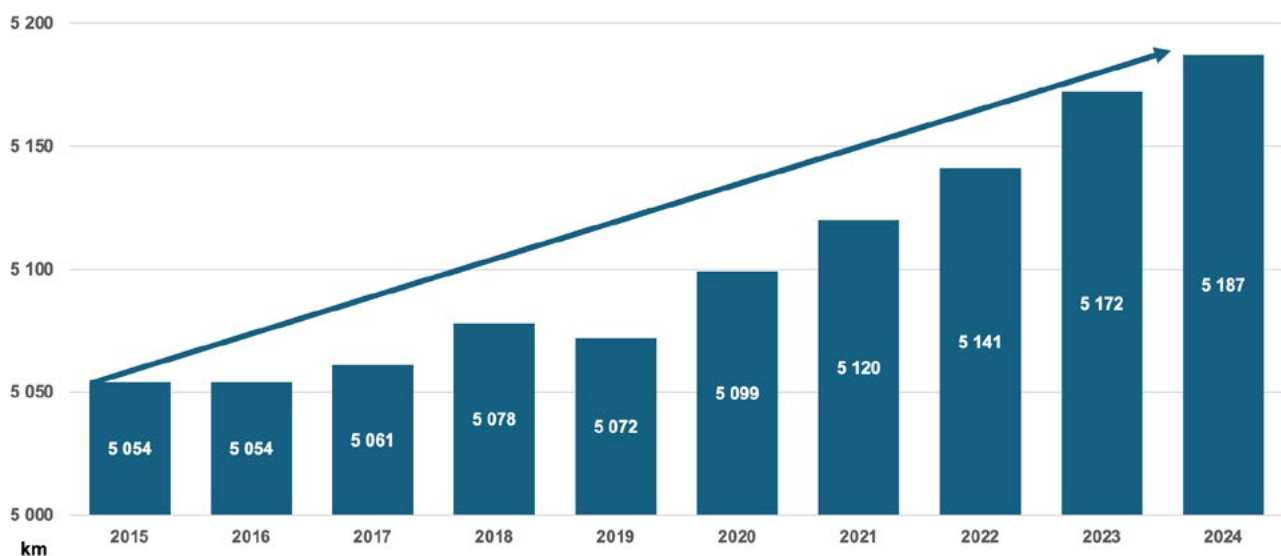
Dodávky externím společností

SmVaK Ostrava dodávají pitnou vodu z vlastní produkce dalším vodárenským společnostem, které zajišťují její distribuci koncovým odběratelům. Jak bylo zmiňováno výše, jedná se o odběratele v Ostravě, na Přerovsku, v příhraniční části Polska, Hlučíně nebo Studénce. V uplynulých pěti letech tento objem kontinuálně rostl a zvýšil se z 17,2 na 19,2 milionu metrů krychlových.

Délka vodovodní sítě roste

V České republice existuje několik tisíc vlastníků i provozovatelů vodárenské infrastruktury a rozdrobenost sektoru je jedním z jeho problémů. SmVaK Ostrava dominantní část vodovodní sítě, kterou

provozuje, také vlastní. Nárůst provozované vodovodní sítě za posledních deset let o 130 kilometrů je nicméně dán především tím, že majitelé malých vodovodů nebo jejich částí svěřili péči o jejich řádné fungování vodárenské společnosti.

32 406 vzorků a 343 640 ukazatelů kvality vody

Vysoká kvalita pitné vody pro odběratele a respektování všech legislativních nároků kladených na pitnou vodu i vyčištěné odpadní vody jsou zásadními měřítky práce pro SmVaK Ostrava. Aby bylo těchto parametrů možné dosáhnout, je nezbytné mít požadované kvalitativní parametry pod permanentní odbornou kontrolou. Právě proto bylo v roce 2024 provedeno v případě pitné vody 19 881 rozborů, 12 525 analýz odpadní vody a 1 843 posouzení vody u externích zákazníků (například vody ze studní) ve vodárenských laboratorních společnostech Vodotech.

Sledovány jsou desítky parametrů pitné vody, z nichž nejčastěji se lidé dotazují na tvrdost vody, případně její pH. Analyzován je také obsah chloru v pitné vodě, její teplota, chuť, nebo přítomnost řady prvků a jejich sloučenin (dusičnany, dusitany, sírany, vápník, hořčík, chlorečnany, chloridy, chloritany, železo atd.).

Přísný dohled nad kvalitou

„Zdravotní nezávadnost a čistota pitné vody musí splňovat hygienické limity mikrobiologických, biologických, fyzikálních, chemických, senzorických ukazatelů. Výsledky analýz vzorků pitné vody z vodovodní sítě jsou průběžně prostřednictvím online aplikace Pitná voda (PiVo) zasílány Krajské hygienické stanici Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě. Ta zároveň provádí nezávislou kontrolu kvality pitné vody. Jsem rád, že mohu konstatovat, že námi dodávaná pitná voda pro odběratele v regionu, vykazuje dlouhodobě výborné kvalitativní parametry,“ vysvětluje ředitel vodovodů SmVaK Ostrava Milan Koníř.

Výroba pitné vody a její kvalita jsou sledovány dle platné legislativy a rovněž v četnosti a rozsahu nezbytného pro kontrolu správnosti nastavení technologických procesů. Kvalita pitné vody je kromě laboratorních analýz sledována řadou kontinuálních analyzátorů a jsou pro ni stanoveny hygienické limity vyhláškou č. 252/2004 Sb. V průběhu úpravního procesu se provádějí jednak rozbor vody surové, odebrané ze zdrojů před úpravou, jednak rozbor v průběhu vlastního úpravního procesu a dále rozbor upravené vody. Četnost a rozsah těchto rozborů se stanovuje podle počtu zásobovaných obyvatel a objemu vyrobené vody.

Laboratoře v regionu

„V akreditované laboratoři v Ostravě – Mariánských Horách a dále v provozních laboratořích v Třinci, Opavě, Havířově, Podhradí u Vítkova, Novém Jičíně a Nové Vsi u Frýdlantu nad Ostravicí provádíme vzorkování vod a chemické, biologické a mikrobiologické laboratorní rozbor vody pitných (vodovodní řad/studna), teplé vody, vody z domovních bazénů, odpadní vody a kalů z centrálních čistíren odpadních vod, odpadní vody z domovních čistíren. Disponujeme zkušeným týmem analytických pracovníků, terénních zaměstnanců, kteří denně vyjíždějí na odběrová místa s moderní laboratorní technikou,“ říká vedoucí vodárenských laboratoří Vodotech Pavla Veselá.

Zákazníci SmVaK Ostrava získali v minulém roce nový nástroj ke sledování informací o kvalitě vody v místě jejich bydliště, nebo v lokalitě, která je pro ně v tomto ohledu důležitá. Mapa zahrnuje celou oblast působnosti vodárenské společnosti v Moravskoslezském kraji, postupně v ní budou přibývat data pro další odběrná místa tak, jak v nich budou laboratorně analyzovány další vzorky z vodovodní sítě.

Kvalita jako cíl

„Vysoká kvalita dodávané pitné vody pro nás představuje naprosto zásadní měřítko naší práce. A jsem rád, že mohu s ohledem na dlouhodobá laboratorní data konstatovat, že lidé v oblasti působnosti SmVaK Ostrava pijí jednu z nejkvalitnějších pitných vod v naší zemi. Reflektujeme v tomto ohledu skutečnost, že lidé s dynamickým rozvojem nejmodernějších informačních technologií chtějí mít tyto informace k dispozici online, ať již se připojí k internetu z jakéhokoli zařízení. Proto jsme při implementaci nového softwaru pro vodárenské laboratoře zohlednili také tento fakt. V interaktivní přehledné mapě je možné v lokalitě, která je pro odběratele z jakéhokoli důvodu důležitá, vyhledat informace o řadě aspektů dodávané pitné vody. Není tak již třeba kontaktovat naši společnost, když chtějí lidé zjistit, zda pitná voda v dané lokalitě vykazuje například vhodné parametry pro připojení daného typu spotřebiče, nebo zda je vhodná pro akvaristiku. Řada podniků také potřebuje znát některá specifika dodávané vody s ohledem na stroje a zařízení, které v každodenní činnosti používají. Na rozvoji nástroje budeme dále pokračovat a plnit ho dalšími daty, které přibývají s jednotlivými laboratorními rozborů prakticky každý den,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Havířov: laboratoř v novém kabátě

V druhé polovině loňského roku byla zahájena rekonstrukce laboratorních prostor v areálu čistírny odpadních vod v Šenově u Havířova. Laboratoř je primárně určena pro analýzy odpadních vod na přítoku do čistírenských provozů v okolí Havířova a pro analýzy čistírenských kalů.

„Práce zde není vždy voňavá a čistá, jak se na první dojem při zmínce o laboratorní činnosti mnozí domnívají. Je však zásadní nejen pro technologii, kteří za tuto činnost na čistírnách zodpovídají. V Havířově a okolí převládají tzv. splaškové odpadní vody (splašky) pocházející z domácností, hygienických zařízení, dále třeba ubytovacích a stravovacích objektů. Mnoho lidí vůbec nenapadne, že to, co doma spláchnou do kanalizace, musí s lehkou nadsázkou projít rukama laboratorních pracovníků,“ říká vedoucí provozních laboratoří Vodotech Lucie Chlebková.

Hlavní podíl znečišťujících látek ve vodě, která je v laboratoři v areálu čistírny odpadních vod analyzována, tvoří moč a fekálie. Základní složení moči se logicky mění po delší době stání. Jsou v ní běžně přítomny například sodík, draslík, vápník, fosfor, chloridy, sírany, fosfor, amoniakální dusík a mnoho dalších látek. Z organických látek připadá největší podíl na látky dusíkaté. U lidí konzumujících maso se fosfor vylučuje více močí než fekáliemi, u vegetariánů je tomu naopak. Mezi hlavní požadavky na přitékající a odtékající odpadní vody z čistírny odpadních vod patří stanovení CHSKCr, BSK5, NL, amoniakální a celkový dusík a celkový fosfor, dále mohou být vybrány ještě RAS, AOX, rtuť, kadmium a další. Hodnoty těchto parametrů závisí na velikosti

zdroje znečištění. Celá problematika je však mnohem složitější a měli bychom mít vždy na paměti, že vypouštěné odpadní vody by neměly ohrozit podzemní nebo povrchové vody.

„Nové prostory laboratorního pracoviště byly navrženy tak, aby celou laboratorní činnost zefektivnily a urychlily. Základním předpokladem byla jednoznačně bezpečnost analytiků, proto byla nezbytným a prvním krokem instalace digestoře. Její prostředí musí odolávat kyselinám, zásadám, rozpouštědlům i vysokým teplotám. Nová digestoř odpovídá platným legislativním požadavkům EU. Na pracovišti byla vytvořena také nová váhována, na kterou jsou kladeny zvláštní požadavky. Místnost, kde se pracuje pouze s analytickými váhami, musí být bez oken, hluku, vibrací a ostatních vnějších vlivů. Nová laboratoř obsahuje i prostory pro bezpečné uskladnění chemikálií dle platných požadavků na bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Celý proces probíhal bez komplikací a velmi rychle. Se začátkem letošního roku se obnovil provoz pracoviště a rozborový probíhal bez omezení,“ popisuje Chlebková.

Rekonstrukcí samozřejmě prošlo také kompletní vytřídění laboratorního skla, materiálu a chemikálií, které bylo zapotřebí odborně a odpovíděně zlikvidovat specializovanou firmou. Přece jen laboratoř sloužila několik desítek let a ve skladu se našlo mnoho relikvů. Stejně typy provozních laboratoří odpadních vod provozuje Vodotech také v Novém Jičíně, Opavě a Třinci. Každá musí umět pracovat se specifickým typem odpadních vod. Pracovníci těchto provozů jsou specializováni také na odběry vzorků odpadních vod a pravidelně vyjíždějí do terénu.

Levandulové pole u vodojemu

Již její jméno, které je odvozeno od slova umývat, napovídá, že se levandule lékařská ve starověku používala především do koupelí a pro kosmetické účely. V tradiční medicíně se po staletí používá díky svým sedativním a antidepresivním účinkům. Pomáhá při bolestech hlavy, zad a zubů. Zmírňuje projevy akné, vypadávání vlasů, potíže s trávicím a dýchacím ústrojím. Je nedílnou součástí aromaterapií a masáží. Má výrazné protizánětlivé účinky a snižuje krevní tlak. S trochou nadsázky je možné říct, že se jedná o rostlinu blahodárně působící na všechny bolesti světa.

„Lidská činnost v krajině velmi často způsobuje ohrožení nebo vyhnutí populací mnoha druhů, a je tedy třeba biodiverzitu chránit. Rostliny a zvířata nám neposkytují jen výživu, ale tvoří základ léků a nejrůznějších produktů. Proto jsme se u nás na středisku vodovodních sítí ve Frýdku-Místku rozhodli podpořit rostlinnou část ekosystému výsadbou této rostliny, a tím vytvoření příznivého místa pro život drobných živočichů, motýlů a včel. Jelikož tato bylina miluje slunná místa, bylo prvním úkolem najít vhodné místo, které bude tento předpoklad splňovat. Z tohoto důvodu byl vybrán areál vodojemu v části Frýdlantu nad Ostravicí s názvem Vyhlička 400,“ říká vedoucí provozu vodovodních sítí pro Frýdecko-Místcko Lukáš Tejzr.

Jak na to?

V první fázi realizace proběhla na konci května příprava půdy budoucího pole o rozměru 10x8 metrů, a to sejmutím zhruba pěti centimetrů ornice strojním bagrem, následovalo navezení čtyř metrů krychlových písku, který byl dále rovnoměrně rozprostřen lopatami a hráběmi po poli. Nakonec byla zemina s tímto pískem smíchána a provzdušněna zahradním kultivátorem, který půdu kvalitně nakypřil a zkultivoval do hloubky dvaceti centimetrů.

„V druhé fázi začátkem června došlo k vlastní výsadbě za dohledu zahradníka. Jelikož není levandule milovníkem vody, byly rostliny sazeny do námi připravených deseti řádků s rozestupem 0,8 metru. Celkem bylo vysázeno během jediného odpoledne 220 sazeniček. Z počátku jim bylo nutné poskytnout zálivku, která probíhala vždy v pozdních odpoledních hodinách. Koncem srpna bylo pole hnojeno organickým hnojivem. Během přívalových dešťů a období povodní panovaly obavy z poškození pole a sazeniček, avšak nebyla utrpěna žádná újma a všechny rostliny se uchytily. Na jaře tohoto roku proběhne lehké stříhání rostlin, které podporuje kvetení a pomáhá udržet rostlině kompaktní tvar. Budeme se také těšit na první sklizeň, která bude využita k výrobě medu, sirupu, čaje, či voňavých polštářků,“ vysvětluje Tejzr.

Prověřte kvalitu vody ve studni! Mimořádně s 20% slevou

Jaro je tady! Buďte odpovědní a po konci zimy si nechejte odborně prověřit parametry vody, kterou pijete ze své studny. Díky speciální nabídce společnosti Vodotech navíc do konce dubna s 20% slevou. Oslavte Světový den vody tím, že se chováte odpovědně ke zdraví svému i svých nejbližších a snižujete riziko významných komplikací na minimum!

Ledovce a voda

Mottem letošních oslav Světového dne vody je *Ochrana ledovců*. S ohledem na geografickou polohu naší země a klimatické podmínky se toto téma může zdát naší situaci poněkud vzdálené. Nicméně stejně, jako má klimatická změna negativní vliv na stabilitu a mocnost ledovců, které jsou jako zásobárna vody zásadní pro běžný život stovek milionů lidí na světě, dopadá také na náš každodenní život. Klimatická změna projevující se častějšími extrémními výkyvy počasí v podobě delších suchých period, nebo naopak extrémních přívalových dešťů a povodní, má tak bezprostřední dopad na vodní režim v krajině. A také na to, jaká voda přitéká do našich studní, z nichž ji používá pravidelně nebo během víkendů a dovolených zhruba pětina populace.

Letošní zima přinesla sněhu málo a zásoby vody ve sněhu v horách v Moravskoslezském a Olomouckém kraji jsou z dlouhodobého hlediska výrazně podprůměrné, při pohledu na průměrnou hodnotu posledního půlstoletí jsou pouze pětinaové. Jarní tání tak bude výrazně slabší než v jiných letech. Nicméně v kombinaci s výrazným zásahem do vodního koloběhu v krajině v podobě loňských povodní je potřeba nic nepodcenit a nepodlehnout falešnému uspokojení ohledně kvality vody, která z volné krajiny směřuje do našich studní.

Buďme odpovědní

S příchodem jara je nutné a odpovědně zkontrolovat, jakou vodu ze studně pijeme. Je nezbytné odborně prověřit, zda nepředstavuje zdravotní riziko, jehož důsledky mohou velice nepříjemně pocítit především děti, senioři a lidé s oslabenou imunitou. Nepodceňujeme tuto situaci! Laboratorní analýzy vody se doporučuje provádět alespoň jednou ročně, při změně klimatických podmínek se jedná o velmi vhodnou dobu pro provedení laboratorního rozboru. Při posuzování kvality vody ve studni a její nevhodnosti pro konzumaci není odpovědné spoléhat pouze na vlastní smysly. Ty nejsou v řadě případů schopny na rozdíl od laboratorních analýz přítomnost nevhodných látek ve vodě zachytit.

Více než 94 % lidí v České republice je zásobováno vodou z veřejných vodovodů. Zbývajících 5-7 % obyvatel je závislých na vodě z veřejných nebo domovních studní. Další zhruba pětina lidí používá vodu ze studní na chalupách, chatách o víkendech a na dovolené. Všichni tito lidé by měli odpovědně přistupovat k tomu, aby pravidelně sledovali, jakou vodu z těchto zdrojů pijí, a zda má odpovídající kvalitu s ohledem na lidské zdraví.

„Procesu kontroly začíná vyzvednutím speciálních vzorkovnic v laboratoři. Sterilní vzorkovnice jsou základním pravidlem pro zajištění objektivní výsledků, neměly by se podceňovat ani podmínky převozu vzorku a jeho uchování. Správný výběr parametrů vzorku závisí na mnoha okolnostech. K základně chemickému rozboru je možné přidat speciální anorganický rozbor na těžké kovy, dále například na nepolární extrahovatelné látky nebo specifické organické látky. Je velmi vhodné posuzovat konkrétní lokalitu a vodní zdroj na základě okolních podmínek,“ říká vedoucí provozních laboratoří Vodotech Lucie Chlebková.

Co analyzovat?

Při prvním rozboru zdroje se doporučuje analyzovat více ukazatelů tak, aby bylo možné dosáhnout uceleného přehledu o jeho kvalitě. Při dalších analýzách je dostačující zaměřit se na kritické ukazatele, které nebyly v prvním rozboru vyhovující, a zkontrolovat tak účinnost přijatého technologického opatření. Nejčastějšími problémy, s nimiž se laboratoře při rozbořích setkávají, jsou bakteriální kontaminace, zvýšený výskyt železa, manganu a dusičnanů.

„Provádíme chemické, mikrobiologické, biologické i senzorické zkoušky všech typů vod. Kromě naší akreditované Centrální laboratoře působíme v regionu také v areálech čistíren odpadních vod v Havířově, Třinci, Novém Jičíně a Opavě, kam je možné vzorky odpadní vody dovážet, nebo v areálech úpraven vod v Podhradí u Vítkova a Nové Vsi u Frydlantu nad Ostravicí, kde přijímáme vzorky pro rozbořování pitné vody,“ vysvětluje vedoucí laboratoří Vodotech Pavla Veselá.

Skvělou zprávou je, že tyto služby je možné do konce dubna objednávat s 20% slevou, kterou lze vnímat jako poděkování za odpovědné chování každého, komu není lhostejné, jakou vodu doma pije on sám, a především jeho nejbližší.

Veškeré další informace lze najít na webu www.vodotech.cz

Co má vliv na kvalitu vody ve studni?

Klimatické faktory – tání sněhu, povodně, sucho.

Materiál – využitý pro stavbu studny, vrtu a rozvody vody.

Okolní prostředí – možná kontaminace například ze zemědělské nebo průmyslové činnosti.

Geologické podloží – může mít vliv na přítomnost manganu, železa a dalších kovů – je možné využít kvalitní filtry.

Nový generální ředitel Povodí Odry

K prvnímu březnu 2025 se novým generálním ředitelem státního podniku Povodí Odry stal Petr Birklen, kterého do funkce uvedl ministr zemědělství Marek Výborný (KDU-ČSL) spolu s vrchním ředitelem sekce vodního hospodářství ministerstva zemědělství Alešem Kendíkem. Nový generální ředitel se dlouhodobě zabývá

tématem vodního hospodářství z pohledu ochrany vod, vodních ekosystémů a vodního režimu krajiny a má také bohaté manažerské zkušenosti.

„Přebírá vedení Povodí Odry v zásadním období, čeká jej mnoho náročných výzev. Po ničivých povodních v roce 2024 je zajištění protipovodňové ochrany a bezpečí obyvatel naší prioritou. Věřím, že pod jeho vedením se výrazně posuneme v realizaci klíčových protipovodňových opatření v regionu, včetně strategicky významné výstavby přehrady Nové Heřminovy. Společně chceme zajistit, aby v případě ohrožení povodněmi byly škody regionu maximálně eliminovány a aby vodohospodářské řízení bylo nejen efektivní, ale také dlouhodobě udržitelné,” uvedl ministr zemědělství Marek Výborný.

Protipovodňová ochrana jako výzva

V regionu bude potřeba také posílit prevenci a připravit jej na případné další klimatické extrémy. Vzhledem ke zkušenostem Petra Birklena v oblasti ochrany vod, vodních ekosystémů a vodního režimu krajiny je jeho nástup vnímán jako příležitost k prosazení moderních a odpovědných přístupů ve vodním hospodářství.

„Čeká nás s kolegy obrovské množství práce při odstraňování povodňových škod a příprava dalších projektů protipovodňové ochrany území. Jedním z předpokladů úspěchu je komunikace s jednotlivými samosprávami obcí a měst, kdy budeme hledat společná řešení. Chci se přitom soustředit také na přírodě blízká opatření, která pomohou zvyšovat odolnost toků i území jako celku vůči dopadům klimatických extrémů. Budeme samozřejmě pokračovat v realizaci celého komplexu protipovodňových opatření na horním toku Opavy, včetně vodního díla Nové Heřminovy, jehož vybudování významně posílí protipovodňovou ochranu od Karlovic až po Opavu. Mé první kroky ve funkci povedou právě do nejvíce povodně zasažených lokalit,” řekl Petr Birklen.

Nový generální ředitel Petr Birklen před nástupem do funkce působil ve vedení Regionální rozvojové agentury MSID. V minulosti byl ředitelem odboru na ministerstvu životního prostředí a výkonným ředitelem poradenské společnosti specializující se na problematiku klimatické změny, zemědělství i komplexních pozemkových úprav.

Tisíce návštěvníků údolních nádrží

Slezskou Hartu, Šance a Morávku navštívilo u příležitosti dne otevřených dveří při oslavách Světového dne vody přes 5 000 návštěvníků. Současně v Ostravě v budově správy státního podniku navštívilo vodohospodářský dispečink a laboratoře další stovka lidí.

Jako tradičně byl velký zájem o vodní dílo Šance na řece Ostravici v Beskydech, které letos přivítalo 1 760 osob. Přes lávku do odběrné věže jich prošlo 1 060, přístup tam byl limitován prostupností lávky. V injekční chodbě museli lidé sestoupit po 380 schodech do nejnižšího místa, a po 420 schodech pak vystoupat zpět do pravého závazání hráze. Rekordní zájem byl o Slezskou Hartu na řece Morávici v Nízském Jeseníku, které si prohlédlo zhruba 2 300 osob.

„Kombinace krásného počasí a nádherné přírody přilákalo velké množství rodin s dětmi i jednotlivců k našim, pro celý region významným vodním dílům. Věřím, že si sobotní dopoledne všichni užili přes čekání na některých místech, jako je například tradiční fronta na odběrnou věž na Šancích. Současně bych chtěl poděkovat obsluze jednotlivých přehrad za skvělé zvládnutí akce. Během celého dne nedošlo k žádným významným problémům také díky ukázněnosti návštěvníků, kteří dbali pokynů organizátorů. Výrazná pomoc byla ze strany Policie ČR při organizaci dopravy, za kterou děkujeme,” řekl generální ředitel Povodí Odry Petr Birklen.

Také v Ostravě byl zájem o návštěvu vodohospodářského dispečinku, kde si mohli zájemci utvořit představu, jak funguje Vodohospodářská soustava povodí Odry řešící oba extrémní hydrologické jevy – povodně a sucho. Lidé si mohli prohlédnout také zázemí vodohospodářských laboratoří, ve kterých se mimo jiné sleduje kvalita vody v nádržích.

V letošním roce musely zůstat veřejnosti nepřístupné nádrže Žermanice a Kružberk z důvodů probíhajících rekonstrukčních a údržbových prací. Se začátkem května zahájí navíc provoz Informační cen-

trum, které bylo vybudováno v blízkosti hráze vodního díla Šance. Pro zájemce bude informační centrum přístupné do konce září 2025, a to každý týden od čtvrtku do neděle. Více informací najdete na www.pod.cz – Infocentrum Šance: <https://infocentrumsance.pod.cz/>

Plaveme v tom spolu! a podporujeme region už deset let!

V programu Plaveme v tom spolu! pro zaměstnance, kteří usilují o zvýšení kvality života v regionu aktivitou v neziskovém sektoru, podpoří v letošním roce nejvýznamnější vodárenská společnost v Moravskoslezském kraji devatenáct organizací a rozdělí mezi ně 300 000 korun.

K více než 170 projektům neziskových organizací, v nichž působí zaměstnanci SmVaK Ostrava, podpořeným v uplynulých devíti letech, se přidá v roce 2025, který je jubilejní desátý v existenci grantového programu, dalších devatenáct. Ty získají prostředky na užitečné, přínosné a zajímavé aktivity, akce a projekty. Vodárenská společnost tímto programem potvrzuje fakt, že si váží zaměstnanců, kteří se ve volném čase a obvykle bez nároku na odměnu věnují obecně prospěšným aktivitám. Uvědomuje si, že si tito lidé zaslouží podporu.

Desátý ročník programu

„Pustili jsme se do tohoto programu před deseti lety. Od té doby se úspěšně etabloval, rozvíjí se a byly díky němu podpořeny již téměř dvě stovky užitečných projektů. Některé zaměstnance a jejich prostřednictvím neziskové organizace, v nichž ve volném čase působí, podporujeme dlouhodobě. Ceníme si toho, že jsme dokázali vybudovat řadu stabilních a oboustranně přínosných vztahů či aktivit v oblastech, které jsou potřebné a užitečné pro lidi, na něž jsou v sociální, zdravotní, kulturní, sportovní nebo společenské oblasti zaměřeny. Jsme jako společnost, která si uvědomuje svou odpovědnost za region, v němž působí, připraveni pomáhat tam, kde to dává smysl a přináší užitek pro lidi v lokalitách, kde poskytujeme služby,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Díky podpoře vodárenské společnosti, ale především aktivní volnočasové činnosti zaměstnanců, byla realizována řada projektů, které pomáhají zlepšovat kvalitu života v řadě míst, jsou v mnoha oblastech užitečné a dokáží přinášet radost. Lidé, kteří jim pomáhají na svět, o tom, jak prožít život aktivněji, smysluplněji nebo veseleji neteoretizují, ale sami k tomu svým elánem, nasazením a aktivitou přispívají. *„Uvědomujeme si, že podpora pro jednotlivé projekty se nemusí jevit závratně vysoká, přesto vodárenskou metaforou můžeme říct, že z malých kapek podpory může vzniknout široký a silný proud zajímavých a užitečných projektů. Nenápadný a skromný začátek může být často u startu velkých věcí a dokáže přispět k jejich akceleraci do budoucna. A jsme rádi, že k tomu můžeme přispět,“* říká manažer vnějších vztahů SmVaK Ostrava Marek Síbrt.

Kdo letos uspěl?

Zaměstnanci tentokrát předložili projekty s rozpočty v úhrnné výši 1 355 792 korun. Komise doporučila podporu vybraných projektů v celkové výši 300 000 korun. Pomoc získala například organizace FOR HELP věnující se péči o děti s poruchou autistického spektra. Podpora směřovala také k aktivitám dobrovolných hasičů v Havířově nebo Bohumíně – Kopytově, kteří jsou kromě pomoci v těžkých situacích pro obyvatele lokality nedílnou součástí místního občanského života. Uspěla také Záchránná brigáda kynologů Moravskoslezského kraje s projektem zaměřeným na poskytování první pomoci členy záchránných týmů.

Sportovní vybavení pro mládež budou moci zkvalitnit také stolní tenisté v KST Slezan Opava, fotbalisté v Darkovičkách, Brušperku, Rychvaldu a Opavě – Zlatníkách, vzpěrači v Bohumíně nebo nadějní krasobruslaři v Havířově. Podpořeny byly také letní tábory pro děti (klub Pathfinder nebo česko-těšínská Filadelfia), sportovní soustředění klimeckých badmintonistů nebo aktivity dětských horolezců z Frýdku-Místku. V oblasti kultury podporu získaly tradiční festival dětských pěveckých souborů Loučenská vložka v Koutech nad Desnou nebo ženský pěvecký sbor z Havířova Canticorum Moravia.

Za dobu existence programu bylo mezi neziskové organizace rozděleno zhruba 2,5 milionu korun.

Mladí horolezci na skalách pod Kružberkem

Stejně jako v uplynulém období, také v roce 2024 pokračovalo partnerství vodárenské společnosti a Horského klubu Frýdek-Místek, který byl podpořen v programu pro zaměstnance aktivní v neziskové sféře Plave-me v tom spolu!

Také díky této podpoře mohl klub na konci loňského jara uspořádat dvě víkendová lezecká soustředění na skalách pod hrází údolní nádrže Kružberk. Tedy v blízkosti zdroje surové vody pro největší úpravnu vody SmVaK Ostrava v Podhradí u Vítkova.

V již známém prostředí z uplynulých lezeckých akcí se mohli mladí lezci dále zdokonalovat ve svých dovednostech. Ubytování bylo zajištěno v tradičním areálu Velké Sedlo přímo pod hrází Kružberku.

„První víkend byl určen pro nás, kteří patříme mezi zkušenější lezce. První den ráno po snídani proběhla kontrola lezeckého vybavení a ještě jednou jsme si vše nezbytné zopakovali teoreticky. Pak už jsme vyrazili na skály, kde jsme celý den trénovali lezení, jištění, slaňování nebo záchranu visícího lezce. Celý den byl velice náročný, ale všechny nás to bavilo. Večer jsme odpočívali u ohně, opékali burty a zpívali při kytáře. V neděli opět za krásného počasí jsem ve výcviku pokračovali. Součástí soustředění byla také výuka a cvičení první pomoci při záchraně lezce ve skalách,“ uvádí dvě účastnice Vanda a Ema ze starší mládežnické skupiny lezců.

O dva týdny později probíhalo soustředění se stejným programem, kdy mladší děti překonávaly počáteční strach z výšek a skal samotných. Brzy se však seznámily s terénem, odhodily stud či strach a začaly lézt bez větších problémů stejně, jako tomu bylo u jejich starších vrstevníků. Obě soustředění proběhla bez úrazů nebo zdravotních komplikací, což kvitovali především instruktoři a trenéři, kteří měli obě akce na starosti.

447. Horský klub Frýdek-Místek funguje třicet dva let. Jeho hlavní náplní je práce s dětmi a mládeží, jejich trénink a výchova při pobytu v přírodě, na skalách a umělých stěnách. Oddíl má v současné době více než padesát aktivních členů, z toho téměř čtyřicet ve věku 8–18 let a čtyři instruktorů. V činnosti klubu pomáhá také řada rodičů a přátel.

Martin Bílek, jinak také technik střediska kanalizačních sítí ve Frýdku-Místku, působí v klubu zhruba dvanáct let. Aktuálně v pozici hlavního vedoucího horolezeckého kroužku, jehož úkolem je kromě vedení každotýdenního kroužku také organizace a plánování akcí, jako jsou jednodenní výlety na hory či do skal s měsíční pravidelností, víkendové akce nebo zmiňované letní horolezecké soustředění. *„Hlavní náplní spolku je přivést děti ke sportu a pobytu v přírodě, naučit je bezpečnému a zdravému provozování horolezeckého sportu, lástce k přírodě a její ochraně,“* uzavírá Bílek.

Děti na Lysé hoře

Devátý ročník projektu *Dostaňme děti od počítačů a televizorů do přírody and Společně na Lysou* proběhl s organizačním zajištěním odboru Gigula Klubu českých turistů v loňském roce. Cílem projektu je zajímavým a poučným programem motivovat děti k aktivnímu pohybu v přírodě a rozvíjet jejich pozitivní vztah k přírodě a životnímu prostředí.

Děti a mládežníci tentokrát vyrazili na Lysou horu, k Satinským vodopádům, Medvědí skále, na Prašivou a nově také na Skalku v masivu Ondřejníku nebo k údolní nádrže Šance, která slouží jako zdroj surové vody pro Úpravnu vody Nová Ves SmVaK Ostrava. Účastníci vždy dostali na výběr, jakou trasu a s jakou náročností s ohledem na svou kondici zvolí. Každé skupině, která se akce zúčastnila, připravili lektori program odpovídající fyzické zdatnosti a věku zúčastněných.

Během programu se děti dozvěděly mnoho zajímavých informací o beskydské krajině, o ochraně přírody a pravidlech, která je nezbytné při pobytu mimo civilizaci dodržovat.

V roce 2024 proběhlo třicet celodenních programů pro školy napříč celým moravskoslezským regionem, případně pro skupiny rodičů s dětmi během akce *Vítání podzimem*. Výukového programu se zúčastnilo více než 800 aktérů. Formát akce byl pochopitelně často a velkou měrou ovlivněn vývojem počasí a možnostmi škol organizovat program mimo klasickou třídní výuku.

Účastníci si z pobytu ve volné přírodě na čerstvém vzduchu mimo město odnesli řadu nezapomenutelných a silných zážitků. Více informací je možné najít na spolecnenalysou.cz.

Vodárenská pomoc potřebným

ZPRAVODAJSKÉ NOVINY OPAVSKÉHO OKRESU

REGION OPAVSKO

Region Opavsko přinesl 4. března rozhovor s technikem Úpravny vody Podhradí Danielem Michalíkem. Ten se ve svém volném čase věnuje dobročinným a charitativním projektům. O úspěchu letošního Opavského charitativního plesu informujeme na straně 21. Přinášíme rozhovor v kompletním znění.

Pomáhat handicapovaným je pro mě samozřejmostí,

říká předseda Spolku přátel kultury a umění Daniel Michalík

Desáté výročí založení slaví Spolek přátel kultury a umění Opava, jehož členové pravidelně pořádají charitativní plesy a další kulturní akce na podporu handicapovaných dětí. Na letošním osmém ročníku plesu, který se konal v Lidovém domě, se vybralo rekordních 354 tisíc korun. Tato částka bude vynaložena na rehabilitace pro nemocného Honzíka Pagáče. Zákulisí fungování dobročinných aktivit i těžké osudy jednotlivých rodin poodhaluje v rozhovoru předseda spolku Daniel Michalík. Hovoříme spolu také o úskalích, která charita přináší, ale jak Daniel Michalík říká, největší odměnou pro něj je, že vidí v očích dětí a rodičů radost.

Spolek přátel kultury a umění Opava funguje desátým rokem. Jak vás napadlo ho založit a kdo jsou jeho členové?

Již od dětství jsem vnímal, že jsem kulturním člověkem, babička mě brávala do divadla, na různá představení a koncerty. To mi zůstalo až dodnes, láska k divadlu, obzvláště opeře a celkovému kulturnímu životu. Bohužel jsem nebyl obdařen talentem, který by mě samotného dostal na prkna, která znamenají svět, proto si to v současné době vynahrazuji jinými aktivitami. V letech 2010 až 2014 jsem působil jako zastupitel města Opavy a byl také oddávajícím. V té době se v mém okolí pohybovala spousta lidí z umělecké branže a s některými jsem začal vystupovat jako konferenciér. Bylo to do jisté míry splnění mého divadelního snu. Rok nato mi osud přivedl do cesty mého kolegu Dalibora Hudce, který založil na dětském oddělení Slezské nemocnice

v Opavě spolek LASKA (lékařský a sesterský kolektiv amatérů – pozn. aut.). Spolek zpracoval několik pohádek, se kterými zdravotníci vystupovali nejprve pro své kolegy, poté veřejně a mělo to veliký úspěch. Tady se zrodila myšlenka založit spolek, který by svou aktivitou podporoval handicapované. V současné době má čtyři členy – mě, Dalibora Hudce, Vladimíra Hudcovou a Markétu Nedělovou.

Jednou z činností spolku je organizace charitativních plesů a jiných kulturních akcí s dobročinným podtextem. Podle jakého klíče vybíráte, komu pomůžete?

Výběr podporovaného dítěte je vždy velmi složitý. Máme několik kritérií, což je především zdravotní stav dítěte, rodinné zázemí, finanční situace rodiny i možný vliv rehabilitací či pomůcek na zlepšení zdravotního stavu. To proto, aby finanční prostředky byly, pokud možno, účelně vynaloženy. První a nejdůležitější kritérium je zpravidla v gesci Dalibora, neboť je primářem dětského oddělení Slezské nemocnice a má k této problematice blíže než já.

Mnohé handicapované a nemocné děti mají těžký životní osud. Který příběh vás nejvíc chytí za srdce?

Každý příběh je velmi emotivní a vždy se snažíme pomoci v té nejvyšší možné míře. Navíc se s každou rodinou známe tak trochu osobně, proto je těžké vybrat jediný. Ale abych se nevyhnul otázce, jeden rok jsme podpořili Klárku Černou, jejíž tatínek pracuje ve stejné společnosti jako já, a znám se s ním delší dobu. Před dvěma lety jsme podpořili Danečka

Müllera, kromě toho, že je to můj jmenovec, tak jeho maminka byla samoživitelka a její situace byla o to složitější. Chci podotknout, že všechny děti mají podobný osud a jejich rodiče se vzájemně podporují. Všem tímto přeji hodně sil při zdolávání těžkých životních překážek.

Za deset let vašeho působení dobrovolníci přispěli potřebným přes dva miliony korun. Pozorujete, že by v posledních letech dárci vlivem inflace a zdražování přispívali méně než v začátcích, nebo se to neděje?

Trend příspěvků má neustále vzrůstající charakter. Na prvním plese byla vybrána částka přes sto tisíc korun a na letošním plese již 354 tisíc korun. Za ta léta už jsme si vytvořili okruh každoročních přispěvatelů, za které jsme všichni moc vděční, ale vždy se snažíme oslovit i ty nové. Samozřejmě náš spolek jde s dobou a začal využívat modernější technologie, jako jsou transparentní účet a platby online za pomoci QR kódu. Výtěžek z plesu je tedy výtěžek z několikaměsíční sbírky.

Letos jste zprostředkovali finanční pomoc na rehabilitace pro nemocného Honzika. Dostáváte zpětné vazby od rodin, jak se dětem daří? Jste s nimi v kontaktu?

Ano, s rodinami jsme v kontaktu a sledujeme, zda u podporovaného dítěte došlo k nějakému pozitivnímu posunu. Na každém plese máme také pozváno dítě z předešlého roku, abychom zjistili, k jakému pokroku u něj po roční rehabilitaci došlo. Na pátý ročník Opavského charitativního plesu byly pozvány všechny do té doby podporované děti a rodiny. A věřím, že na tom desátém uděláme totéž.

Dobročinnost se určitě neobejde bez sponzorů. Kdo vás podporuje?

Pravidelným sponzorem našich plesů je Statutární město Opava, Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava, Mondelez ČR, Chirurgická ambulance Vítkov či Koupelny Klára. Nicméně mnoha dary nás podporují také soukromé osoby, a to i opakovaně.

S charitou se bohužel pojí jistá rizika, existují falešné sbírky a podobně. Stalo se vám, že chtěl někdo vaši činnost zneužít?

Ano, toto povědomí ovlivňuje samozřejmě i nás. Často se stává, že se lidé dívají na naši charitativní činnost negativně. Ptají se jízlivě, jak vedeme účetnictví, kolik za to bereme a podobně. Na jednu stranu je chápou, pokud člověk není k pomoci druhým předurčen, tak ani nemůže naše aktivity pochopit. Všichni členové dělají tuto činnost zadarmo a v rámci svého volného času. Odměnou za to je nám fakt, že potom vidíme v očích dětí a rodičů radost. Samozřejmě provádíme pravidelně zpětnou kontrolu, zda rodiny využijí finance na daný účel, tedy na zdravotnickou péči či pomůcky.

Můžeme se na ples těšit i v příštím roce?

Samozřejmě, dokonce už máme i datum konání, a to 28. února 2026. Účast přislíbila rovněž naše dlouholetá moderátorka Monika Dudová, která je naprosto úžasná. Takže se všichni těšíme na vyprodané prostory Lidového domu.

Každoročně pořádáte také charitativní koncerty. Uskuteční se i letos? Už víte, komu pomůžete?

Máme v plánu uskutečnit charitativní koncert pro Honzika Pagáče, kterého podporujeme v letošním roce. Poslední narozeninový koncert, který jsme pořádali pro Přeměčka Ulmana, se velice vydařil. Dlouhodobě také pořádáme vánoční koncerty „Děti dětem“ ve spolupráci se Základní uměleckou školou Opava. Na jevišti vystupují děti ze ZUŠ, které jsou velmi šikovné a mám radost z toho, že umělecká sféra nemíjí naši mladou generaci. Publikum tvoří děti základních škol a musím se pochlibit tím, že máme vždy vyprodáno. Zájem je větší než naše kapacity. Za výtěžek z koncertu jsou nakoupeny a předány dárky dětem, které musí trávit Vánoce na nemocničních odděleních.

V letošním roce slaví spolek desáté výročí svého založení. Plánujete při té příležitosti nějakou speciální oslavu?

Ted' jste mi připomněla, že je to důvod k oslavě, myslím, že určitě něco vymyslíme. Třeba pro změnu narozeninový koncert pro nás (smích).

Vím o vás, že jste předsedou Spolku přátel kultury a umění. Kým je Daniel Michalík v profesním životě? Přenesla se vaše profese i do osobního života?

Po studiích na stavební fakultě Vysoké školy báňské jsem krátkou dobu působil jako stavební projektant. Nyní již patnáct let pracuji ve společnosti SmVaK (Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava – pozn. red.) Ostrava jako technik Úpravy vody Podhradí, kde vyrábíme pitnou vodu pro šest set tisíc lidí Moravskoslezského kraje. Vždy jsem měl rád vodu a vodní prvky v přírodě, ať už jako malý klučina na koupališti, u moře i kdekoli jinde. A dnes, ať už navštívím jakoukoliv lokalitu, jako první vyhledávám vodní prvek. Když mě známí pozvou na chatu nebo na zahradu, první věta, kterou pronesu, je: „Tady by se hodilo jezírko“. Sám mám dvě a věřím, že nejsou poslední. V loňském roce jsem se spolu s členy Matice slezské zúčastnil čištění studánek v okolí mého současného bydliště Hradce nad Moravicí, a také tato aktivita mě velmi zaujala. Voda mě tedy provází celým životem.

Jakým dalším dobročinným aktivitám se věnujete?

V našem spolku se zaměřujeme především na podporu handicapovaných dětí, ale samozřejmě myslím také na naše spoluobčany, kteří svůj produktivní věk mají za sebou. Jako poděkování za to, že pro naši zem udělali to své, jezdíme do řady senior center v Opavě i mimo ni s hodinovými hudebními koncerty, při kterých plním roli moderátora. Hlavním pilířem našeho seskupení je paní Zdenka Mervová, dlouholetá sólistka Slezského divadla v Opavě, která působí v současné době na více divadelních scénách. Přidala se k nám také mladší generace – člen Slezského divadla v Opavě Vojta Koubek a Julie Šteyerová, která ač velmi mladá, bravurně zvládá písně, které zněly éterem v mládí mých rodičů. Na vystoupeních zaznívají písně populární i klasické, ale nejoblíbenější u obecnosti jsou vždy české hity šedesátých a sedmdesátých let. Odměnou za naši práci, no pro nás spíše zábavu, je radost v očích a někdy i slzy dojetí, když senioři vzpomínají na své mládí. Energii, kterou do vystoupení dáváme, se nám tímto vrátí nazpět.

Jakým způsobem relaxujete?

Jelikož bydlím v lokalitě s četnými lesy, často vyrážím do přírody. Jsem členem České společnosti ornitologické, proto třeba pozoruji ptactvo, a také rád sbírám houby. Tyto dvě činnosti se dají dělat najednou. A v posledních letech jsem také propadl zahradničení. Podle hesla *Ve zdravém těle zdravý duch* také sportuji. Jako člena TJ Hradec nad Moravicí mě můžete vidět na volejbalových hřištích. Pro dopravu zpravidla používám kolo či in-line brusle.

Plánujete letos nějakou dovolenou?

Pokud nám to čas dovolí, rádi bychom s manželkou vyjeli někam za sluníčkem k moři načerpat požadovanou energii. Vloni jsme projeli slunné Toskánsko a cestou navštívili muzeum mého idolu Luciana Pavarottiho, což byl pro mě velký zážitek. Často také vyrážíme na Jižní Moravu, kde si s mými kamarády vychutnáváme tamní výborné víno při lidových písničkách v podání cimbálovky.

Tereza Pustková

Daniel Michalík

Narodil se 31. března 1981 v Opavě. Po absolvování Střední průmyslové školy stavební v Opavě nastoupil na stavební fakultu VŠB-TU Ostrava, kde absolvoval bakalářský obor facility management a následně magisterský obor městské inženýrství. V počátcích působil na postu projektanta stavebních konstrukcí, od roku 2010 je zaměstnán jako technik Úpravy vody Podhradí ve společnosti SmVaK Ostrava. V letech 2010–2014 byl zvolen zastupitelem Statutárního města Opava, kde působil jako předseda dopravní komise a oddávající. V současné době žije se svou manželkou v rodinném domě v Hradci nad Moravicí. Mezi jeho největší záliby patří kultura, sport a příroda.

Společnost Aqualia ve své Zprávě o udržitelnosti 2024 přinesla v souvislosti s programem Be Aqualia rozhovor s členkou týmu personalistiky a BOZP Markétou Prokešovou. Přinášíme ho v plném verzi.

MARKÉTA PROKEŠOVÁ

TÝM ODDĚLENÍ PERSONALISTIKY A BOZP

Be Aqualia jako motor kulturní transformace společnosti „lidí pro lidi“

Nasazení v České republice

Na úvod si řekněme něco o implementaci Be Aqualia v České republice. Jaký je klíč k nasazení, přeměnění korporátní cestovní mapy v soubor akcí v terénu a s maximálním rozsahem?

Nasazení projektu Be Aqualia v České republice bylo klíčovým krokem pro vytvoření nové firemní kultury a pro to, abychom podpořili naše lidi v oblasti zdraví, s premisou, že zdravý a spokojený zaměstnanec je efektivní zaměstnanec.

Jedním z faktorů, které přispěly k tomuto úspěchu, je průzkum, který jsme provedli mezi pracovníky, co se týče jejich potřeb ohledně fyzického a duševního zdraví, zdravého stravování a firemních akcí na podporu zdravého životního stylu. Na základě získaných výsledků jsme zorganizovali v průběhu roku workshopy a různé akce, jako je např. distribuce vitaminových doplňků na začátku podzimu nebo MultiSport karta pro vstup na bazény, do posiloven, sportovních areálů nebo wellness center.

U všech těchto iniciativ se držíme komplexního přístupu k pohodě a rovnováze mezi osobním a pracovním životem. Spojení obou perspektiv přispívá k výkonu a motivaci zaměstnanců, může napomoci produktivitě a v neposlední řadě posiluje jejich dlouhodobé zapojení ve firmě.

Ocenění zaměstnanců

Jaká jsou kromě feedbacku a naslouchání uvnitř společnosti nejoceňovanější opatření? A z pohledu týmu oddělení personalistiky a BOZP na které aspekty, si myslíte, má největší dopad Be Aqualia?

Hodnotíme každou akci realizovanou v programu Zdravá společnost (oblast zdraví a pohody v rámci Be Aqualia). K tomu posíláme zaměstnancům dotazník, ve kterém se s námi mohou podělit o své dojmy a podněty. 90 % komentářů je pozitivních, proto se podle toho počet akcí zvyšuje.

K nejoceňovanějším iniciativám patří podnikové akce jako „Do práce na kole“, kde jde o to použít jako dopravní prostředek kolo místo auta, nebo prázdninová výzva „Zdolej vrcholy“, což je horská aktivita s kolegy nebo rodinnými příslušníky. Další oblíbenou akcí je „Společně do hor“, což je setkání zaměstnanců při společném výšlapu.

Díky těmto akcím mají zaměstnanci možnost lépe poznat své kolegy, sdílejí společné chvíle mimo práci a cítí, že si jich firma více cení. Myslíme si, že je nutné dát lidem jistotu, aby věděli, že mohou být sami sebou a že mají podporu svých vedoucích v jakékoliv situaci.

„Rovnováha mezi osobníma pracovním životem přispívá k **motivaci** zaměstnanců a posiluje jejich dlouhodobé **zapojení ve firmě**“

Zdravá společnost

Proč toto zaměření na zdraví a pohodu v rámci Be Aqualia? Jaké aspekty byly vzaty při navrhování těchto akcí v úvahu?

Když navrhujeme akce pro zaměstnance, důraz je kladen na jejich potřeby. Víme, že profesní rozvoj je jednou z nich, a proto jsme v roce 2024 zorganizovali akademii řízení pro střední management a přímé vedoucí (téměř 100 osob). Program se soustředil na soft skills, schopnosti řízení, zvýšení kompetencí, důvěru v tým a vzájemný respekt. Manažeři pochopili, jak je důležité pracovat bok po boku s jejich týmy, s dostatkem času a efektivně.

V posledních dvou letech jsme se také soustředili na péči o zdraví a prevenci. Dobrým příkladem je Den zdraví, kdy zaměstnanci mohou přijít na zdravotní prohlídku na pracovišti v různých oblastech. V roce 2025 plánujeme rozšířit Den zdraví na větší provozy: Ostrava, Havířov, Frýdek-Místek, Opava.

Kromě toho působíme v oblasti duševního zdraví, což je důležité téma, které je ale stále tabu v naší zemi. Byly to aktivity, kterých se v letech 2023 a 2024 zúčastnilo 868 zaměstnanců (z celkového počtu 910 zaměstnanců). Velmi pozitivní bylo také přijetí iniciativy zaplacení zápisného na několik běžeckých závodů v regionu.

Nové výzvy

Když vezmeme v úvahu realitu na trhu a cíle společnosti v České republice v krátkém a střednědobém horizontu, jaké výzvy jste si stanovili, abyste se posouvali vpřed v rámci Be Aqualia a konkrétněji v projektu Zdravá společnost?

Chceme nadále posilovat firemní kulturu, podporovat otevřenou komunikaci, spolupráci, inovace a angažovanost týmu. To znamená sázet na vzdělávací programy a rozvoj pro všechny úrovně zaměstnanců.

Také považujeme v této chvíli za důležité soustředit se na psychologickou bezpečnost v práci a podporovat pohodu a zdravotní prohlídky. Rádi bychom zařadili workshopy s cílem zjistit silné stránky a také psychologickou péči nejdříve pro manažery, s možností ji posléze rozšířit na všechny zaměstnance.

A konečně v roce 2025 plánujeme zavést Den bezpečnosti s cílem postupně vytvořit ve firmě kulturu bezpečnosti – prostředí, kde se zaměstnanci budou cítit odpovědní za své vlastní zdraví a za zdraví svých kolegů.

Aktivity bohumínských hasičů v povodňovém roce

Stejně jako v uplynulých letech získali mladí hasiči v Bohumíně – Kopytově podporu v programu pro zaměstnance aktivní v neziskové sféře Plaveme v tom spolu! A to díky Petře Salamonové z oddělení personalistiky a bezpečnosti SmVaK Ostrava. V organizaci působí od roku 2019 jako zástupce vedoucího mládeže.

Z prostředků vodárenského grantu byly tentokrát pořízeny funkční požární dresy moderního střihu z rychleschnoucího materiálu s UV stabilizací. Díky své struktuře je materiál velmi rychle suchý, a proto ideální pro hasičský sport. Díky tomu se mohli mladí hasiči odpovídajícím způsobem reprezentovat v pohárových soutěžích, kterých se ročně účastní více než dvacetkrát v okrese Karviná nebo u přátelů hasičů v Gorzycích v Polsku. Sdružení se ve své činnosti snaží naplňovat heslo hasičů *Bližnímu ku pomoci*, které se uplatňuje nejen v případě nutného zásahu, ale také v prevenci a výchově hasičské mládeže.

Tím organizace přispívá ke snížení rizika sociálně patologických jevů u nejmladší generace. V SDH Kopytov působí více než čtyřicet mladých hasičů ve věku čtyř až šestnácti let. Kromě požárního sportu se aktivně účastní společenského života v obci v řadě oblastí. Organizace se na činnosti sboru podílí více než třicet dobrovolníků – a také aktivních hasičů – především z Kopytova a přilehlých částí Bohumína.

Mladí hasiči jsou aktivní v průběhu celého roku. Od ledna do dubna navcvičují požárně-technické disciplíny v tělocvičně, ale účastní se také zimních halových soutěží a soustředění. Od dubna pak každoročně startují venkovní soutěže, ale probíhají také úklidové práce v Kopytově a přilehlém Šunychlu. Mladí hasiči absolvují řadu akcí se zdravotnickým zaměřením (první pomoc, den proti rakovině...). Uplynulý rok byl pro sbor o to významnější, že se srpen nesl ve znamení oslav sta let jeho existence.

„V roce 2024 proběhlo celkem 130 schůzek mladých hasičů SDH Kopytov. Od listopadu 2023 do dubna 2024 se pravidelně každý pátek scházeli v Domě Děti a Mládeže v Bohumíně na kurzu mladého záchranáře. Hlavní činností kurzu byl nácvik v poskytování neodkladné laické první pomoci, základy lezeckví, uzlování a nácvik záchrany tonoucího a první pomoc při dopravní nehodě. Absolventi kurzu po úspěšném vykonání zkoušky obdrželi vysvědčení a odznak mladého zdravotníka. Kurz bude ukončen závěrečnými zkouškami z praktické i teoretické části v dubnu 2025. Kurz mladého záchranáře pro děti v veřejnosti a mladé hasiče zorganizoval SDH Kopytov a MS ČČK Šunychl,“ upozorňuje na jeden z projektů vedoucí mládeže Michal Mlynkec.

V loňském roce mladí hasiči odpracovali každý dvanáct hodin na údržbě a úklidu hasičské zbrojnice v Kopytově po povodních a jeho okolí, další dvě hodiny na údržbě požární techniky a šest hodin zaměřených na zlepšení životního prostředí úklidem odpadků v Šunychlu a Kopytově.

Charitativní ples v Opavě opět pomáhal!

Pod patronátem Spolku přátel kultury a umění Opava, jehož dlouholetým předsedou a jedním ze zakladatelů je technik z Úpravny vody Podhradí Daniel Michalík, a s tradiční podporou společnosti SmVaK Ostrava se v sobotu 15. února konal v Lidovém domě 8. Opavský charitativní ples.

Výtěžek z akce je tentokrát určen třináctiletému Honzíkovi P. z Kravař. Ten se narodil předčasně, což s sebou přineslo řadu komplikací v podobě dětské mozkové obrny a opožděného psychomotorického vývoje. Nákladné rehabilitace, které nezbytně potřebuje pro zlepšení svého zdraví nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění. Právě sem směřují všechny prostředky získané díky pořádání plesu. A letos se podařilo získat skvělých a rekordních 354 tisíc korun.

Večerem provázela Monika Dudová. Představila se skupina Jen Tak Band a DJ Michal Seidl. Připravený byl doprovodný taneční program a bohatá tombola. Veškeré další informace o aktivitách spolku je možné získat také na www.kulturnispolekopava.cz. Kdo by chtěl pomoci, může přispět na transparentní účet Spolku přátel kultury a umění Opava. Veškeré prostředky budou určeny na pomoc Honzíkovi. Číslo účtu je: 2601936591/2010. Podle předsedy spolku Daniela Michalíka se během desetileté existence organizace podařilo získat na dobročinné účely již více než dva miliony korun.

Z prvních rukou vydává: SmVaK Ostrava a.s., 28. října 1235/169, 709 00 Ostrava - Mariánské Hory • šéfredaktor: Mgr. Marek Síbrt • předseda výkonné redakční rady: Ing. Anatol Pšenička • redakční rada: Ing. Milan Koníř, Ing. Radim Všolek • grafická úprava: Aleš Nowák • kontakt: marek.sibr@smvak.cz • evidenční číslo: MK ČR E 22377 • Fotografie: Jan Smékal, Pavel Zubek, Marek Síbrt

Dejte o sobě vědět

ve světě **VODARENSTVI.cz**

Vše o nejcennější surovině na jednom místě

Kdo jsme?

- Nejvýznamnější vodárenský server v České republice nabízí spolupráci Vaší společnosti
- Nezávislý zdroj informací a zpravodajství o oboru obsahující sekce pro laiky, odborníky i techniky
- Zhruba 20 tisíc přístupů měsíčně
- Nová grafická i obsahová podoba portálu od února 2024
- Portál s podporou vodárenských společností a dalších organizací (SOVAK ČR a další) provozuje nezisková organizace zaměřující se na vzdělávání EduLudus (www.eduludus.cz)
- Záběr portálu se postupně rozšiřuje o další sekce a je aktualizován na každodenní bázi několika příspěvky
- Profily na sociálních sítích X (téměř 2 000 sledujících) a Facebook

Co nabízíme?

- Inzerce formou banneru s proklikem na vlastní korporátní nebo produktové stránky
- Textovou placenou inzerce či PR články
- Jako protiplnění zveřejnění informací o novinkách, aktuálním dění, technických řešeních partnerů atd. Zasláné podklady budou redakcí zpracovány do potřebné podoby
- Ceny budou stanoveny dle individuální domluvy v závislosti na dlouhodobosti kampaně, rozsahu inzerce a dalších parametrech
- Inzerce již od 4 000 Kč za banner měsíčně dle individuální dohody
- Inzerce je možné zadávat kontinuálně
- O Vašich produktech, službách a aktivitách se dozví všichni, kdo působí v českém vodárenství často v klíčových pozicích, ale také laická veřejnost

Stavomontážní práce ve vysoké kvalitě a za zajímavou cenu od SmVaK Ostrava!

- Nabízíme stavební a montážní práce spolu s komplexní dodávkou materiálu
- Disponujeme potřebným technickým vybavením a vysoce kvalifikovanými pracovníky s potřebnými osvědčeními a zkouškami
- Řídíme se přísnými standardy z hlediska spolehlivosti a kvality
- Používáme materiály splňující přísné technické i hygienické standardy
- Zaručujeme bezproblémové předání díla pro udělení kolaudačního souhlasu
- Přerušování dodávky pitné vody koordinujeme s provozovatelem
- Společnost disponuje vlastní akreditovanou laboratoří pro analýzu vody

Co umíme a nabízíme

- Zpracování projektové dokumentace pro všechny stupně stavebního řízení
- Montážní práce v oblasti vodovodů a kanalizací
- Výkopové práce
- Stavební práce v oblasti vodovodů
- Výměny vodoměrů

Provádíme

- Výstavbu nových vodovodních řadů, zajištění potřebných podkladů pro kolaudaci, zajištění provozování vystavených řadů
- Výstavbu suchovodů – operativní řešení v případě potřeby zásobování vodou – včetně podkladů potřebných pro zprovoznění
- Výstavbu přeložek vodovodů včetně zajištění podkladů a předání díla
- Protlaky pod komunikacemi
- Výměny vodovodních přípojek – včetně výkopových prací a administrativy
- Rekonstrukce vnitřních vodovodů uložených v zemi
- Opravy stávajících technologií v manipulačních prostorách šachet a vodojemů
- Opravy havárií vodovodních řadů včetně provádění výkopových prací, zajištění vyjádření existence sítí ostatních správců

Zajistíme

- Výměny vodoměrů – přezkoušení včetně demontáže a osazení nového, komunikace s odběrateli, vyhotovení plánu výměn pro obce (včetně operativního zapůjčení vodoměrů po dobu oprav)
- Pronájem vodoměrů
- Výstavbu požárních odběrů – hydrantů včetně vodoměrné šachty

Kontakty:

Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.
28. října 1235/169, 709 00 Ostrava – Mariánské Hory
Zákaznická linka: 800 292 400
E-mail: stavby@smvak.cz

Cenovou nabídku připravíme přímo na míru na základě Vašich požadavků!